Christen Jensens visebog

1. Held Danmarks gamle rige, bl. 1r-1v 3
2. Frivillige møder vi, bl. 2r-2v 4
3. Jeg kan tænke, tiden er dig lang, bl. 2v-3v 5
4. Kom, gode folk, bl. 3v-4r 6
5. Danmark dejligst vang og vænge, bl. 4r-4v 7
6. Der er et yndigt land, bl. 4v-5r 8
7. Hør du, min søde pige, bl. 5r-6r 9
8. Kender I kanske den lille, bl. 6r-7r 11
9. O, hør I matroser, bl. 7r-10r 12
10. Nu skulle vi fra Drammen sejle, bl. 10r-12r 14
11. Nu drager vi til Slesvig, du, bl. 12r-13r 17
12. Fra Ejderen til Skagen, bl. 13r-13v 18
13. Hør, I sømænd, som glæder fornøjer, bl. 14r-15r 19
14. Jeg vil en sang fremføre, bl. 15v-19v 20
15. Tid at tie og tid at tale, bl. 19v-22r 25
16. I fjor havde jeg mig en ven, bl. 22r-23r 28
17. Våg og kom ud, kvarterer, bl. 23r-25r 29
18. O, raske sømandsgut, bl. 26r-27r 32
19. Ja, verden gav mig sorger og suk, bl. 27v 33
20. Hør ej på tyskens stemme, bl. 28r-28v 34
21. Op, danske kriger bold og god, bl. 28v-29v 35
22. Min riffel længe hang på væg, bl. 29v-30r 36
23. Nu bort med pen, nu bort med bog, bl. 30r-30v 37
24. Så vide der ganger nu ry om land, bl. 30v-31r 38
25. Hør, grønne jæger, hornets klang, bl. 31r-31v 39
26. Så gik jeg op på højen bjerg, bl. 31v-32r 40
27. Brødrene så langt herfra, bl. 32v-33r 41
28. Du lille ø på havets blanke vove, bl. 33r-33v 42

29. Hr. Wrangels glade liv, bl. 33v-35v 43
30. En liden sang jeg her vil skrive, bl. 35v-36v 45
31. En liden sang jeg her fremfører, bl. 36v-37r 46
32. Gør alting klart om bord til slag, bl. 37r-37v 47
33. Gud! Danmark lukt med bølgen blå, bl. 37v 48
34. O, bonde, jeg beklager dig, bl. 38r-39v 49
35. Dengang jeg drog af sted, bl. 40r-41r 51
36. Appellen lød, den kaldte ud til striden, bl. 41v-42r 54
37. Nu tysken løb sin vej, bl. 42r-43r 55
38. Rask en *** hver sin plads indtager, bl. 44r-45v 56
39. Friere ønsker alle piger, bl. 45v-47r 58
40. Alle march, alle bom, bl. 47v 60
41. Holmens faste stok, bl. 48r-49r 61
42. Kaptajn Dannebod, bl. 49r-49v 63
43. Da kronjyden træt var af våbenmusik, bl. 50r-50v 65
44. God morgen, hr. preusser, bl. 50v-51r 66
45. Højt under taget, hvor svalen bor, bl. 51v-52r 67
46. Danse, hvo som danse vil, bl. 52r-52v 68
47. Alt jeg i min trinde vom kan rumme, bl. 52v-53v 69
48. Og hvis du interesserer dig, bl. 53v-54v 70
49. Der levede en herlig mand, bl. 54v-56v 71
50. Og jeg vil have en hjertenskær, bl. 56v-57r 74
51. En skål for den mø i blufærdige vår, bl. 57r-57v 75
52. Gutter om bord, agt på mit ord, sandhed og ret, bl. 58r-59r 76
53. Det var skærtorsdag, aldrig vi det glemmer, bl. 59r-60v 77
54. Gutter om bord, agt på mit ord, skuden er lille, bl. 60v-61r 79
55. O, fortids stolte minder, bl. 61r-61v 80
56. Gud, hvad jeg lider, bl. 62r-63r 81
57. Kung Karl, den unge hjelte, bl. 63r-64r 84
58. En krigare nys uti striden drog ut, bl. 64r-64v 85
59. Det var et dejligt slag, bl. 64v-65v 86

1. Held Danmarks gamle rige, bl. 1r-1v

En søkrigens arie angående slaget ved Fredericia *** 1848

Melodi: Vift stolt på Codans bølge

1. Held Danmarks gamle rige
og Dannebrogets flag,
dets folk så kraftig stride
for landets retfærds sag.
O Gud, lad fjenden segne
og oprørsbanneret med,
beskærm [du] vore egne
med en velsignet [fred].

2. Velsign vor gode konge,
styrk ham [i] farens tid.
Med glæde alle sjunge:
held Danmarks Frederik.
Du kronens vagt med ære
bærer skøn i Danas lund,
derfor dit folk vil være
dig tro til sidste stund.

3. Vor kommandør Steen Bille
så tapper fører os.
Med ham vi gerne ville
hver fjende byde trods.
Ved Fredericia din Hekla
lå midt i røg og damp,
du med et kraftigt hurra
opmuntrer os til kamp.

4. Selv fjendens skræk det nævner,
hans Hekla bruser frem.
Hvor han sin damper stævner,
[han] tordner rask på dem.
Vor chef og officerer
de kæk i kampen stod,
samt alle mand de stred
med uforfærdet mod.

5. Rask kongens bud vi lyder,
de danske sømænds ros,
og rask på fjenden skyder
som Juel og Willemoes.
På havets mørke bølger
de stod til Danmarks gavn;
o Gud, lad held dem følge

til elskede fødestavn.

6. Ja, Danmarks sønner kæmper
for land og Dannebrog;
da [?] tyskernes vold neddæmper,
som oprørs forsvar tog.
Så Preussen skam skal lære,
så længe verden står;
den sorte rovfugls ære
skal evig rent forgå.

Ende på visen.

2. Frivillige møder vi, bl. 2r-2v

En frivilligs vise.

1. Frivillige møder vi
i kampens ild for der at stå.
Som danske mænd i krig
vi fægte vil for fødeland.
Falak, falak, falalaldera,
og mandig stride vil hver mand,
som [våben?] bære kan.

2. Nu tysken siger så,
at vi er [dave?] og *** med mere.
Men lad ham tro derpå,
vi andet lære ham nok skal.
Falak, falak, falalaldera,
så sandt, vi er fra danskens land,
vi alle er en mand.

3. Hør, brødre, vi vil slå
og som en vold mod fjenden stå.
At vi kan ære få,
og blandt de store mænd kan stå.
Falak, falak, falalaldera,
om vi end og en kugle får,
vort navn skal dog bestå.

4. Vor nationalitet
vi ej opofre vil for pant.
[Olphansen?] [Besler?] flere

de døgenigter kalder os.
Falak, falak, falalaldera,
en hertug vil vi byde trods,
han kender ikke os.

5. Vor konge er en mand,
som frihed skænket har sit [land?].
En nedrig er den mand,
som ej i kampen går for ham.
Falak, falak, falalaldera,
*** stride vil for fødeland,
indtil det frelses kan.

6. *** derfor og,
enhver som er en ærlig ***.
At vi kan byde trods
mod dem, som sønderrive vil.
Falak, falak, falalaldera,
de gamle kække daners land,
og sætte os på spil.

Ende på visen.

3. Jeg kan tænke, tiden er dig lang, bl. 2v-3v

En kærlighedsvise.

1. Jeg kan tænke, tiden er dig lang,
men udvalgte, kæreste veninde,
derfor sender jeg dig denne sang;
lad ej tårer fra dit øje rinde.

2. Da jeg fordum blid omfavnede dig
og dig kærlig trykkede til mit hjerte,
o, hvor svandt da tiden hastigt;
nu jeg føler sorg og længsels smerte.

3. Men, min kære, sørg ej over mig!
Du alene er min elskede blevet;
og alene ved at elske dig
føler jeg mig lykkelig på jorden.

4. Kunne jeg din sorg påtage mig,
villig jeg da dertil være skulle;
thi da skæbnen hårdt antrykker dig,
ved jeg grant, min sødeste, min hulde[?].

5. Jeg vil håbe at forsørge dig
udi fred og uforstyrret glæde,
og her vist i Den Algodes navn
jeg ved hånden trygt dig da skal lede.

6. Jeg ved vel, at du i modgangs tid
er forsagt og går med sorgfuldt hjerte.
Men jeg er forvist din ven så blid;
tænk derpå, det lindre skal din smerte.

7. Jeg vil håbe, jeg engang må se
denne dag, som jeg nu længes efter.
Men ak, skulle det dog aldrig ske,
jeg i graven lægger mine kræfter.

8. Der har du min mening nok engang;
o, min søde, læg den på dit hjerte.
Tænk på den, når tiden er dig lang,
den kan skænke fred og lindre smerte.

9. Vel kan glæden aldrig blive stor
udi disse længselsfulde dage.
Men vil du kun trofast holde ord,
vil vor Herre alting herligt mage.

Ende på visen.

4. Kom, gode folk, bl. 3v-4r

Den blinde mands sang.

[Melodi: Elise gik i marken om]

1. Kom, gode folk,
hør armods tolk,
hans nød jer røre kan.
Kom store, små
og hør på
mig stakkels, blinde mand.

2. Jeg krøb i læ
ved egetræ
at undgå himlens lyn.
Men lynet kom,

ved skæbnens dom
jeg mistede mit syn.

3. En kone brav
mig himlen gav,
skønt hun i pjalter klædt;
og børn to,
som ej har sko
at dække benet med.

4. Hvis, rige mand,
min svage sang
dig tolket har min nød.
Opluk din pung
og deraf und
en skilling mig til brød.

Ende på visen.

5. Danmark dejligst vang og vænge, bl. 4r-4v

Nationalsang.

[Egen melodi af P.E. Rasmussen]

1. Danmark dejligst vang og vænge,
lukt med bølgen blå,
hvor de voksne, danske drenge
kan i leding gå
mod de sakser, slaver, vender,
hvor man dem på tog hensender.
En ting mangler for den have:
leddet er af lave.

2. At des snarere færdes kunne
værket med behør,
dronning Thyra lod fra grunden
rejse, hvor man kører
gennem volden sig en [bure?],
på det værk at have kure.
Slet sig noget kun vil føje
under fremmed øje.

3. Efter ønske voksede volden,

Dannevirke kaldt,
som har mangen tørning holden,
før den slet forfaldt.
”Leddet”, sagde dronning Thyra,
”har vi hængt; Gud vangen hyrde,
at den ingen fremmed bryder
eller hofbud byder.”

4. Dannemark vi nu kan ligne
ved en frugtbar vang,
hegnet trindt omkring – Gud signe
det i nød og trang!
Lad som korn opvokse knægte,
der kan frisk mod fjenden fægte
og om Danebod end tale,
når hun er i dvale.

Ende på visen.

6. Der er et yndigt land, bl. 4v-5r

En smuk arie.

[Egen melodi af H.E. Krøyer]

1. Der er et yndigt land,
det står med brede bøge
:,: nær salten østerstrand. :,:
Det bugter sig i bakke, dal,
dets navn er gamle Danmark,
:,: og det er Frejas sal. :,:

2. Der stod i fordums tid
de harniskklædte kæmper,
:,: udhvilede fra strid. :,:
Så drog de frem til fjendens mén,
nu hvile deres bene
:,: bag høje bautasten. :,:

3. Det land endnu er skønt,
thi blå sig søen bælter,
:,: og løvet står så grønt. :,:
Og ædle kvinder, skønne møer
og mænd og raske svende

:,: bebo de danskes øer. :,:

Ende på visen.

7. Hør du, min søde pige, bl. 5r-6r

En kærlighedsvise ganske ny.

1. Hør du, min søde pige,
jeg byder dig farvel.
Marchordren nu lyder,
at jeg skal rejse hen.
Men du skal ikke sørge
for mig, min søde ven,
thi jeg skal snarlig komme
at favne dig igen.

2. Tro ej, min søde pige,
fordi jeg rejser bort,
at jeg dig skulle svige
og løftet kaste bort.
Oprigtig jeg skal blive
og tro indtil min død
og aldrig dig skal svige,
min kæreste så sød.

3. Skønt jeg for dig må bære
stor sorg og uro,
jeg vil fornøjet være,
når du mig bliver tro.
Jeg [tålig?] skæbnen bærer
og slider tiden hen
og ved den tanke glædes,
du er min bedste ven.

4. Om jeg end skulle drage
udi en blodig krig,
jeg dog ej skal forsage,
når du kun elsker mig.
Om end de blanke sværd
sig trænger til mit bryst,
da står jeg uforfærdet
og slår med største lyst.

5. Langt hellere vil jeg drage

udi et blodigt slag,
end som jeg vil opleve
den smertefulde dag;
at jeg fra dig skulle spørge,
du har en anden kær
og ikke mere tænker
på mig, som var din ven.

6. Jeg kan det aldrig nægte,
du gerne kunne få
en rigere til ægte,
men hvad kan det formå.
Mod kærlighedens flamme
når den ret griber an,
al verden med sin rigdom
den ej opveje kan.

7. Man hører jo så mange
for rigdom gifte sig
og hastig det fortryde
de leve sørgelig.
Når kærlighed er veget hen
og klammere står igen,
da er den bedre faren,
der har en trofast ven.

8. Derfor jeg dig nu beder,
min allerbedste ven,
at du mig trolig elsker,
indtil jeg kommer hjem.
Jeg aldrig dig forlade skal
på denne verdens ø,
mit unge liv jeg vove skal
for dig, min ven så kær.

9. Min sang jeg nu vil ende,
jeg kan ej skrive mere,
thi tårerne de rinder
alt på papiret ned.
Hermed jeg afsked tager,
mit løfte skal stå fast,
til København nu drager
jeg hen udi en hast.

Ende på visen.

8. Kender I kanske den lille, bl. 6r-7r

En ny og lystig vise.

[Melodi: Og så kom da den tykke]

1. :,: Kender I kanske den lille,
raske kaptajn, Steen Bille. :,:
Det var ham, der nylig kom
hjem med Galathea, som
havde sejlet jorden om,
dromderomderomderom.

2. :,: Nu han er igen på færde;
ja, han gør etaten ære. :,:
Hædersmanden, kommandør
Paludan, som det sig bør,
bruger ham med al honnør
til at give tysken smør.

3. :,: Dansk han er, det må man lade ham,
derfor holder vi alle af ham. :,:
Hvor han får de tyske fat,
gir han dem om bord lidt kat,
så kan de dog sige, at
de har set en dansk fregat.

4. :,: I skulle bare se ham mule
preusserne med krudt og kugle. :,:
Kommer de, gælder der ingen snak,
straks skal de have en pris tobak,
så de nyser rødt, det rak,
og glemmer rent at sige ham tak.

5. :,: Hvor han er, det skal jeg ikke
kunne sige jer til prikke. :,:
Snart han er i syd og nord,
snart i land og snart om bord,
snart i mærs og snart ved ror,
og hvor fjenden mindst det tror.

6. :,: Fjenderne så gerne ville
gæste Als, da svarede Bille: :,:
Vær så god, gener Dem ej,
men husk på, her ligger jeg,
og i vandet, tro De mig,
svømmer om den danske haj.

7. :,: I kan tro, at det var kis,
Da Hekla lå ved Fredericia. :,:
Chefen rettede bomben selv,
massakrerede et kastel,
og Mac Dougal skød såvel
hundred preussere ihjel.

8. :,: Sluttelig jeg vil jer skrive,
derved skal det ikke blive. :,:
Bille og hans drenge blå
hviler ikke, før de får
tysken ud, og det I må,
Fanden gale mig stole på.

Ende på visen.

9. O, hør I matroser, bl. 7r-10r

En sømandsvise.

1. O, hør I matroser, som går her ud på bakken,
nu vil vi have os en liden sømandssang,
thi nu er jeg ked af den eventyriske snakken,
den gør mig vagten så ked og så lang.
Så her er min lærke og stik så på den
og tag jer en hivert og syng så, min ven.

2. Der ankeret var lettet, og hukken den var kattet,
bådsmandens nattergal den slog nu så galant
for klyver og for mærssejl, så svajede fregatten,
hiv op under brammen og stagsejls kant.
Så halede vi på linen, og dækket blev gjort klar,
så løb hun på lokken en ti miles fart.

3. Hun vaskede galionen, og lystelig hun kulede,
se, hvor hun slingrer det læbatteri,
hundred tønder vand på kanonerne spulede.
I borde, konstabler, sæt portene i,
hal stiv i barduner[?] i alle vores stag,
jeg mærker, at hun giver os strabadser i dag.

4. Hun frisker nu op, ja, hårdere hun kulede;
gør klar ved vort bramsejl og ved vort stagsejl,
hvorfor skal vi gøre de rynkede næser.
Soldaten han beder: o Gud bevar vel,

mens derimod matrosen, den svirefulde gast,
han tager sig en skrå, trykker hatten bedre fast.

5. Ja, nu får vi bygen, lad løbe raphændig,
klar til at entre, reb, reb kvit,
bramstængerne til dæks, thi hun slingrer ubændig.
Hurra fra toppen, lad gå til gilik,
haludt i rebtaljerne, haludt i læ,
marinerne til mærssejlsfald og stræk og hurra.

6. Nu gør hun det forgrov, thi vinden må hun hive,
så hvor det blæser en rygende storm,
madammen hun spuler, så den onde skulle rive hende,
hun mumler i skægget, den gamle rakkermær.
Så brød hun over skansen, slog ned vort agterspejl,
nedad med roret, hiv op under sejl.

7. Hun blæser en orkan, slå vel ved pumperne;
en sejler til luvart, hejs flaget i sjou
lad løbe på renden, ja den fløj i stumper,
nu må hun ligge for takkel og for tov.
Forvalteren op smed brændevinspøs
en kradser på lampen, thi nu er hun bøs.

8. Men se, hvilken djævel stod klar over heldugen,
den tog hele grejet, som lå på vort dæk,
stangen den var knækket i storstængersalingen.
Skibsmanden melder, at vi er sprungen læk,
til pumperne, venner, kap godset fra top,
tømmermand i lasten til lækken at stoppe.

9. Så kom der en bræksø tværs over borde,
den tog os på siden så død som en sild,
den fyldte os kuglen og banjen foroven.
Kap master, kap [istemmer?] som ild,
kaptajn kappede selv den første spand vant,
alle tre master dem kappede vi galant.

10. Da rejste sig på kølen rigtig skuden,
tømmermanden melder, at vi er sprungen læk,
styrmanden råber igennem stormens tuden,
tordnede rædsom som brod og som brand.
Da blegnede kaptajnen, og pumpen lod vi stå,
som stolte matroser til Herren vi gå.

11. Ej redning vi så i den kære Herres mine,
da bad matrosen: Gud se til os her ned,
da tænkte vi på hjemmet, på venner

og på kærester, på deres koner, på alle og enhver.
Farvel kammerater, hverandre vi bød,
vi skylder jo alle Vorherre en død.

12. Så kom der en bræksø, som brølende gyngede,
det drivende vrag, det vragende, højt
over os alle havbølgerne gynde[?],
der lå fregatten i graven så våd.
Krist unde os himmerig at dø med en fart,
sukkende dybt beklemt, da hjertet var.

13. Men det var dog løgn, thi han er jo der oppe,
alt i det samme orkanen gik til køjs,
da ånder vi frit på bølgernes toppe,
hurra med rullingen og hurra med boys[?].
Så huggede vi os fast, til ebbetiden kom,
kast godt, da gik vi *** skibet om.

14. Der vi nu alle lå godt op på landet,
solen den skinnede, så blid og så varm,
om soldaterne græder, skal jeg være forbandet,
jeg tager nu min trøje i min arm.
Og alt i det samme gav bådsmanden grog,
du er den gamle, det ved vi alle nok.

Ende på visen.

10. Nu skulle vi fra Drammen sejle, bl. 10r-12r

En sømandsvise.

1. Nu skulle vi fra Drammen sejle
og skulle gå til Engeland
med brigskibet Charl. Sofie,
kommanderet af Anskonsen[?].
Vi var alle raske og glade
vores landtov[?] at indhale.
Siden hev vi ankeret op,
hejsede mærssejl under top.

2. Da vi under sejl var kommet,
råbte vi alle et rask hurra,

styrmanden stod
med flasken i hånden,
vi drak skål, og den var brav.
Lad os se, I raske er
vores skib og sejl regere,
at vi inden aften kan passere svælvingen[?].

3. Men da vi skulle se os tilbage,
så vi vores kærester,
hvormed vi havde afsked taget,
Gud ved, om vi samles mere.
Tårerne på kinder randt,
da vi var i største glæde,
thi nu måtte en og hver
savne den, han havde kær.

4. Men det måtte vores hjerte krænke,
vi, som unge søfolk er,
men vi satte os til at skrive
et brev, som lodsen dem skal give.
At når vi til søs mon gå,
de på os ej tænke må.

5. Men vi kan dog ikke sige,
at vores overrejse var lang,
da elleve dage var forgangen,
ankrede vi udi Engeland.
Vores ladning der leveret,
fik vor regning den kvitteret,
baglast tog vi ind igen
og skulle gå til Drammen hen.

6. Alt fra Plymouth vi nu sejlede,
med en kuling af sydvest,
ødesten[?] vi fra da pejlede,
sejlede, som vi kunne bedst.
Vores dæk vi da opklarede,
alting var i god sejlads,
vi sejlede ud i kanalen snart,
skibet løb en 10 mils fart.

7. Men da vi Dover havde passeret,
tog hun til at kule stærkt,
vinden som af engang jagede,
sprang med et på en nordvest.
Regn og byger, hagl store
gjorde os så stor uro,
skibet slingrede meget stærkt,

det tog til at blive læk.

8. Hvorpå vi nu straks resolverede
til at pumpe, alle mand;
men da vi ej læns kunne holde,
vandet det tog overhånd.
Vores pumper uklare var,
o, vi var i største fare,
al vor møje var omsonst,
skibet ville gå til grunds.

9. Hvorpå vi da straks resolverede
til at sejle til Hollands land,
bivind kunne vi ej sejle,
thi vort skib var halvfuldt af vand.
Men forinden dagen kommer,
fik vi andet at fornemme,
førend klokken den slog tre,
fik vi bankerne at se.

10. Vi, som sejlede og stødte
over bankerne alt hen,
førend klokken den slog fire,
stod vi fast på Ammeland.
Så det måtte Gud behage,
vi, som var i stor livsfare,
lykkelig kom vi end på land,
thi vort skib var fuld af vand.

11. Nu enhver sin bøn frembærer
og et suk til himlens Gud,
men det gik dog ej, som vi tænkte,
men af nød han har hjulpet os ud.
Søen brændte som en lue,
døden var os vist at skue,
nu enhver sin bøn frembærer,
Herren var os nådig her.

12. Hvad, som søen ej spolerede,
det blev brugt på Ammeland,
hvad som søen ej spolerede,
det blev brugt på Ammeland.
Hvad som søen ej spolerede,
det jo holmene revenerede,
det blev brugt på Ammeland,
for de stjal jo, hvad de kan.

Ende på visen.

11. Nu drager vi til Slesvig, du, bl. 12r-13r

En frivilligs vise.

1. Nu drager vi til Slesvig, du,
at redde vore venner,
de bad så længe, men først nu
vi deres nød jo kender.
Derfor vi iler frejdigt ud
og beder: styrk os retfærds Gud,
at vi må tappert stride.

2. Nu gør sig tysken alt for stor,
det bør vi ikke tåle,
han griber efter danskens jord,
men vi vil ham den måle.
Vi lukker led ved Ejderstrøm
og siger: fjende landet røm,
så er vi vore egne.

3. O, lad os vende op og ned
på al den øgleyngel,
Augustenborg, Glücksborg og Nør
og tugte hver en slyngel.
Uskønsomt er det prinseblod,
dem Danmark var en moder god,
men de har hende sveget.

4. Og hver student, hver fanemand,
ham vil vi udad sende,
gak så til grosse Vaterland,
se, om de jer vil kende.
I har tirret længe nok,
nu bider vi jer i en flok,
tag så til jeres hæle.

5. I Danmark har man den manér
sin troskabsed at holde,
men tyske prins af troskab ler
og står bag lumskheds volde.
Vor konge er en ærlig mand,
ham følger vi på land og vand,
og os vil Gud beskytte.

Ende på visen.

12. Fra Ejderen til Skagen, bl. 13r-13v

De danske krigeres sang ved Kongeåen.

1. Fra Ejderen til Skagen,
fra Vesterhav til sund,
med Gud og ret i sagen,
thi der er Danmarks grund.
Og der skal Danmark være,
der vajer Dannebrog,
til kamp for Danmarks ære
for konge, land og sprog.

2. Fri Danmarks sønner iler
med lyst til våbendans,
thi Danmarks morgen smiler
i frihedssolens glans.
Ja, frit skal Danmark være,
frit vajer Dannebrog,
i kamp for Danmarks ære
for konge, land og sprog.

3. Fornægt nu ej din broder,
du Slesvigs tapre søn,
af fælles danske moder
modtag din sejrs løn.
Selvstændig Slesvig være
og frit med lov og sprog,
men aldrig Slesvig bære
det tunge tyske åg.

4. Tys, hør fra havets vover
et drøn, der lyder smukt,
det er Niels Juels kartover
en røst fra Køge bugt.
Så taler Dannebroget,
vor røde danske klud,
endnu ej tysk er sproget
i syv og tyve skud.

5. For Ejderen til Skagen,
for Vesterhav til sund,

med Gud og ret i sagen
i kamp til sidste stund.
Mod tyske skrål kun være
vort danske lindrengstog,
til kamp for Danmarks ære
for konge, land og sprog.

Ende på visen.

13. Hør, I sømænd, som glæder fornøjer, bl. 14r-15r

En ny sømandsvise.

1. Hør, I sømænd, som glæder fornøjer,
her skal I høre den muntre sang.
Her skal I høre, hvad en sømand må døje,
her skal I høre kommers og støj.
Tag jer en skrå og dertil en tår,
så skal I høre, hvordan visen den går.

2. Hjemme vi lader, til Island vi farer
derfor at fiske i sommerens tid.
Færdig vi lodsen og alting opklarede,
derpå vi iler til vor fiskeri.
Lykkelig rejse, kom snarlig igen,
godt fiskeri det ønsker hver ven.

3. Slå vi noget fra landet er kommet,
hvor der er et gyseligt leje af fisk.
Se nu, vor dræg til bunden mon danse,
hurra, nu gutter, hal sejlene ned.
Linen den rovser, og snart har vi ben[?],
hurra, nu gutter, hal gavtyven hid.

4. Det er en havkalv, i den er en tønde,
se nu, ned lurer Den Gamle igen.
Hug ham, der bed, nu kan I begynde,
hal så forsigtigt, så får vi den ind.
Skær den gesvindt og varp løberen ned,
sæt spæk på krogen og denne af sted.

5. Men nu, så begynder Den Gamle der oppe,
han vil os vise, han alting formår.
Se nu, hvor bølgernes skummende toppe,

se nu, hvor de rasende for boven mon slå.
Og nu med dræg og reb i hver pjalt,
hille Djævelen lyne mig, nu er det galt.

6. Hurra, hver mand som kan kraftelig hive
drægen for boven og klyveren fast.
Medens *** så sagtelig driver,
nedbøjer stormen sin bævende kraft.
Op nu med *** og hurra med boys[?],
dækket opklaret og fri vagt til køjs.

7. Hjemme hos bonden, der gør de et væsen,
næppe forstår de at drikke en snaps.
Men vil de skide en sømand på næsen,
så får de Djævelen lyne mig vaps.
Tag jer en skrå og dertil dram,
så skal vi magelig have deres kram.

Ende på visen.

14. Jeg vil en sang fremføre, bl. 15v-19v

En søkrigsvise.

1. Jeg vil en sang fremføre
for alle og enhver,
som har lyst at høre,
hvad jeg vil melde her.
Det var i atten hundrede
og 8, man skrev,
alt udi marts måned
var det, vi fanget blev.

2. Det var i marts måned,
den 21de,
vi lettede vort anker
på Helsingørs red.
Med rangskibet Prins Christian,
det var et dejligt skib,
vi satte vores sejl til
og sejlede så af sted.

3. Vor ordre så mon lyde:
vi skal ad Bæltet gå;

vor kurs vi dertil satte
og det med stor attrå.
Ja, vinden var os føjelig,
vi sejlede helt galant,
indtil om eftermiddagen
vi kammerater fandt.

4. De var så langt til luvart,
og vi så langt i læ,
vi kunne dem ej indsejle;
før klokken 8te blev.
Så dagen er til ende,
og natten kommet var,
ved bugten ud[?] af Revsen[?]
vi mon til ankers gå.

5. Der natten os mon trænger,
vi mon til ankers gå;
vi turde ikke vove
vor kurs længere at stå.
Thi farvandet var snævert
og dertil lidet vand,
om nattetid at sejle
det går ej heller an.

6. Om morgenen klokken fire
hos os blev purret ud;
vi alle kom i arbejde
og bad så til Gud:
At han os vil forlene
en god og sejrrig dag,
for vi ej andet tænkte
end at komme udi slag.

7. Der klokken 6 mon være,
vi havde alting klart;
vi lettede vort anker
og satte sejl med fart.
Vi agtede at sejle
til den, som lå i læ,
imidlertid da fik vi
den tredje at se.

8. Vi os til ham da vendte,
og det var med en fart,
da vi til ham mon komme,
om klokken 2 det var.
Da fik udi sigte

to svære rangskibe,
da var vi vel omringet
af 5 i tallet her.

9. Nu er vi vel omringet
af en tredobbelt magt.
Vi kan den ej undvige,
men må dog uforsagt
vor fjende gå i møde,
hvor stor og stærk han er.
Vort håb til Gud vi sætter,
han vor beskærmer er.

10. Nu er vi vel omringet
af 5 i tallet her,
alt ud af tre fregatter
og tvende rangskibe.
Vi kan dem ej undvige,
men må dog gå i slag,
hvorpå vi straks ophejste
vor vimpel og vort flag.

11. De må deres kurs forandre,
og det var i en hast,
vi fik dem på vor side,
vi havde alting klar.
Så blev der nu straks fyret
fra begge sider af,
så det var just at høre
ret som en torden brav.

12. Der vi nu havde fyret
vor et to brede brig,
han agter ud af bakken
på ny vi gjorde os klar.
Og da vi færdige var,
vi råbte alle mand
hurra, hurra tre gange
for konge og fødeland.

13. Vor chef han monne råbe
hurra, hurra, hurra,
hurra for vores konge
og for vort fødeland.
Hurra for hver en officer,
som inden borde er,
dernæst for hver en kæk krigsmand,
som fødeland har kær.

14. Vor chef han monne råbe
på overkanonér:
De agterste kanoner
hver bakses på sit sted,
som vise kan ret agter ud,
om vi dem træffe kan.
De tvende svære rangskibe
er udi i vort kølvand.

15. Der, vi nu havde fyret,
vi samles snart igen.
Vi fik dem på vor side,
og agter ud var en.
Da fik vi megen skade
på riggen og på sejl,
vort skib det kan ej styres,
for roret det slog fejl.

16. Der den nu var så rent forskudt,
at den ej styres kan,
da fik vi megen skade,
og der faldt mangen mand.
Som jeg nu vil opregne
udi et andet vers,
der blev vist mange døde
og endnu flere kvæstede.

17. Af vores officerer
der tre i slaget faldt,
og 3 er bleven kvæstet,
så det er 6 i alt.
Af mandskabet mon falder
en 60tyve mand,
85tyve kvæstede,
det siger jeg for sand.

18. En prisekaptajn mon komme
nu straks til os om bord;
en del, som vagt skulle holde,
de også med ham kom.
Nu er vi overvundet,
og det bekendes her,
vor chef han tog sin kårde
og ville den levere.

19. Hr. chef han monne komme
med kården i sin hånd

og ville den levere
til prisekaptajnen, som
os har overvundet
og var hos os om bord.
Han da til os mon sige:
de slog med heltemod.

20. Du kan selv beholde
for dig og for dit land,
ja, det alt til et vidne
at du slog som en mand.
Du ville den ej sælge
for penge eller guld,
men mandelig beviste
du dit land at være huld.

21. Så fik vi en befaling,
at vi skulle der om bord;
vi skal i tvende skibe
ad deres fangland hen.
Den ene kaldes Stildlid,
det var en kommandør,
der kom vi 4 hundrede
og 3 i tallet her.

22. Den anden kaldes Danneskjerv,
som er et andet navn:
det er den danske Holsten,
han stjal i København.
Der kom vi om bord et hundrede
og 60tyve mand,
85tyve kvæstede,
det siger jeg for sand.

23. Der var en stor elende
at høre og at se,
alt på det mange kvæstede
som slæbte blev af sted.
En del deres arm har mistet,
en del også deres fod,
en del deres liv har mistet
udi deres eget blod.

24. Der de da nu var kommet
så langt fra hende bort,
de nogenlunde agter;
sejladsen den var kort.
De ankeret lod falde,

og sejlene gjordes fast,
en del til hende indrejste,
og det var i en hast.

25. Det var i marts måned
den 20de og tre,
Prins Christian fik en ende
om natten klokken tre.
De hende lod antænde
ind under batteri,
så varede det ej længe,
før alting var forbi.

26. Nu er vi overvundne,
og det bekendes må,
men er dog vel fornøjede,
at Gud det så lod gå:
At fjenden ej skal rose sig
af sejren, han vandt;
den kom ham ej til nytte,
af ilden den forsvandt.

Ende på visen.

15. Tid at tie og tid at tale, bl. 19v-22r

En [overstreget: ”ny lystig”] krigsvise.

[Egen melodi]

1. Tid at tie og tid at tale,
tid til had og kærlighed,
hvo, som vil sin tid forhale,
lider ofte tab derved.
Tiden må man passe nøje,
som en bonde sår og pløjer,
som soldaten på sin vagt
tiden tages må i agt.

2. Se, nu er det tid, min pige,
og god lejlighed dertil,
om du vil din mening sige

og ej længere tie stille.
Om du agter dig at gifte
og din frihedsstand at skifte,
så må du ej længere gå,
førend du svarer mig derpå.

3. Jeg ved ej, hvad jeg skal svare,
jeg nok ynder din person,
kan du ellers mig forklare,
hvad er din profession.
Og før det andet vil jeg dig spørge,
om du tror at kan forsørge
mig og dig og vort afkom,
resten vil vi ej tale om.

4. Ja, for det meste bliver du alene,
thi jeg er en ung sømand,
som min føde mest fortjener
kun på sø og salten vand.
Som så meget ondt må døje,
ofte må vi søen pløje,
Gud se hid, hvordan det går,
Vi, som andre, føden får.

5. Ja, det er godt, men det mig minder,
som jeg vil fortælle kort,
det mig ej kan hindre,
om du tar en rejse bort.
Men hvorledes du dig skikker,
enten horer eller drikker
eller lystig spiller kort,
så fortjenesten går bort.

6. Nej, det bør du ej agte så nøje,
men slå hen i vejr og vind,
hvad som du ej ser for øje,
det ej krænker i dit sind.
Thi bort med sådanne hæslige griller
som du mig her forestiller,
vil du have mig, så sig frem,
ellers rejser jeg straks hjem.

7. Nej, det kan mig ej fornøje,
jeg må have mig en mand,
som jeg daglig ser for øje,
som mit sind fornøje kan.
Thi det er bedst, at jeg mig fæster
enten til en skolemester

eller skrædder, en af dem,
jeg kan daglig for mig se.

8. Fy, hvem har dig indbildt
sådant gækkeri og snak,
thi hvi er du nu så forvildet,
hvad vil du med sligt et pak?
Den ene dum, den anden nykker,
begge så er de luseknækkere,
nej, se til, du får en mand,
som kan *** sømandsstand.

9. Nej, det kan mig ej fornøje,
jeg må have mig en mand,
som jeg daglig ser før øje,
som mit sind fornøje kan.
Thi skulle jeg mig en sømand tage,
trængsel natten og længselsdage
vil bestandig følge på,
ak, hvor vil det med mig gå.

10. Ja, med trøst for dig, min pige,
som du og pålide kan,
vil jeg dig min mening sige:
Hvilken kone som sin mand
som hun ser for øje daglig,
er han aldrig så behagelig,
som når kvinder udi flæng
kommer sammen i en seng.

11. Jeg vil have mig en bonde,
thi hans væsen jeg forstår,
en, som ej er af de onde,
som vil unde mig en tår.
Ikke en, som ser så nøje,
om jeg drengene vil føje,
en, som sidder i en krog,
kan du mig nu ret forstå.

12. Ja, så adjø, farvel, min pige,
længe nok så var jeg her,
adjø, farvel, vil jeg dig sige,
tag så den, som du har kær.
Tag så den, som du behager,
jeg mig straks en anden tager,
thi der er flere, som giftes vil,
en af dem går jeg straks til.

13. Stop, jeg vil mig lidt betænke,
vær så god at sætte dig ned,
thi jeg vil en dram dig skænke,
bliv dog ikke på mig vred,
thi jeg har så ilde talt
og slet intet ord har sparet.
Sæt dig ned en øjeblik
og en gang af glasset drik.

14. Nej, jeg ej din skænk behøver,
af din sladder er jeg ked,
jeg ej heller længere tøver,
men jeg rejser straks af sted.
Thi der flere smukke piger,
som et nej mig ikke siger.
Se, hvad synes du vel nu,
føler du slet ingen gru?

15. Stop, jeg vil dig hånden række,
i hvordan det med mig går;
intet skal mig forskrække,
skønt jeg er kuns 14 år.
Thi jeg kan ikke længere tøve,
førend jeg må mandfolk prøve,
thi det er sandt, hvad du har sagt:
tiden tages må i agt.

Ende på visen.

16. I fjor havde jeg mig en ven, bl. 22r-23r

En lystig vise.

1. I fjor havde jeg mig en ven,
men i år har en anden taget den.
Hun var vel ej så rar,
jeg vil lade fare,
thi jeg får mig nok en anden ven igen.

2. Betænk og besind dig en gang,
når tiden den falder dig lang.
Så tar du dig, min pige,
en ven alt ved din side,
så bliver tiden aldrig for dig lang.

3. En fattig sømand jeg er,
jeg er født udi verden til besvær.
Ja, verden er besværlig,
men vandrer jeg den ærlig,
så håber jeg, at Herren er min ven.

4. En punch vi begærer nu her,
stor sorg udi hjertet jeg bærer.
For punchen vil vi sjunge,
så længe vi er unge,
og være rask og munter i vort lag.

5. De piger, de er ikke at tro,
thi falskhed i deres hjerter bo.
De siger, vi tar andre,
når vi skal ud at vandre
på havet og bølgerne blå.

6. Adjø, du min yndige ven,
for dommen vi samles skal igen.
Når frelseren skal dømme,
han aldrig dig forglemmer,
hvor ilde du har handlet mod din ven.

7. Min vise jeg ender nu her,
stor sorrig i hjertet jeg bærer.
Jeg ønsker helst at leve,
blandt pigerne at svæve,
så længe som jeg ung og ugift er.

Ende på visen.

17. Våg og kom ud, kvarterer, bl. 23r-25r

Gudeligt kvartersråb til søs.

1. Våg og kom ud, kvarterer,
i Jesu navn den søde,
friskt, modigt, sømænd kære,
på dækket straks fremmød.
Vor vagt nu ende har,
vi bør til køjen nu gå.

Kom ud, I andre,
snart jeres vagt tag vare på.

2. Bryd søvnen af, kom ud,
I må nu ikke sove.
Yd suk og bøn til Gud
og Ham af hjertet love,
hvis faderlige vagt
især med os er stor,
som i et skib hel svagt
på havets bølge bor.

3. Lad Guds langmodighed
til bedring eder tjene,
med synd gør ham ej vred,
som er vor hjælp alene.
Kiv, trætte, had og nid,
utugt og fylderi,
fra sværgen, banden, splid
bed Gud jer nådig fri.

4. Lad kvartersråb og sang
os til erindring skrække,
at Kristus selv engang
af døde os skal vække.
Med over engles røst
og med basuners skrig
vil I ham se med lyst,
da lev kristeligt.

5. Kom hid, en mand til rors,
vi vender kvartersglasset,
styr kursen som en snor
direkte efter kompasset.
En mand til udkik går
og flittigt forudser,
vel læns med pumpen slår
og ser vel ud i læ.

6. Hver flittig mand sit værk
årvågen tager vare,
kryb ej i skjul, bemærk,
ved natsejlads er fare.
Den luften trækker op
og vokser på med vind,
før sejl da ej i top,
men tag dem hellere ind.

7. Om I plasér attrår,
besku da himlen klar,
hvor de planeter går
blandt stjerners blanke skare.
I sindigt kan deraf
et guddomsværk bese,
så løber natten bort
med sød fornøjelse.

8. Lad mellem jer og Gud
en hellig tale være,
se, hvordan himlen prud
kundgør hans magt og ære.
Er skabte ting såvel
og yndige at bese,
da skaberen vist er
den allerdydigste.

9. Almægtige skaber rig,
som hersker i det høje,
lad os beskue dig
med vores tros øje.
Af kreaturerne
og skriftens rene bud
lad os oplyse de [?],
ret kende dig, vor Gud.

10. Gud, med din gode ånd
vort sind og hjerte rør,
oplys selv vor forstand
til alt, hvad vi skal gøre.
Ledsag os med dit råd
og nåden os beté,
vor gerning, ord og dåd
lad til din ære ske.

11. Når vi bestedes i nød,
vore øjne til dig vender,
hjælp da, vor Jesu sød,
og frels os af elende.
Vor rejse befordre vel
til lykke, fred og gavn,
for resten, hjælp vor sjæl
til salighedens havn.

Ende på denne sang.

Endt af Christen Jensen Saxkjergaard den 24 august 1848[?] på kanonchaluppen nr. 7.

Christen Jensen Saxkjergaard.

Christen Jensen Saxkjergaard.

1848.

18. O, raske sømandsgut, bl. 26r-27r

Mel.: Manden med glas i hånd. [Melodi af G.B. Lully i E. Juel-Andersen, *Vore Bedsteforældres Sange*, Kbh. 1897]

1. O, raske sømandsgut,
flittig brug kugler, krudt
for Dannebrog.
Hold dig ret lystig, brav,
kæk på det vilde hav,
giv tysken glatte lag
udi hans skrog.

2. O, raske sømandsgut,
hold dig ret exellut
i fred og krig.
Hold dig ret med plasér,
høflig mod officerer,
ingen lad dig fiksere,
vel går det dig.

3. De, som her hjemme går
feje som harer, får,
bange for kamp.
På dem kast stor foragt,
som sveg endog troskabs pagt,
dem bør du af ganske magt
give ret tamp.

4. Når du til fødested
efter genvundet fred
kommer igen,
vi da dig ønske held,
sørge for dig og dines vel,
elske dig af ganske sjæl,
broder og ven!

5. Lev så i krigens tid
under Guds forsyn blid,
munter og glad.
Det ønsker din broder så kær,
det ønsker dig en og hver,
som har en sømand kær,
giv du her var.

6. Hilsen fra fæstemø
til dig på salten sø
bringes hermed.
Gud huld beskærme dig,
kom til os lykkelig,
efter den grumme krig
følg dig Guds fred!

19. Ja, verden gav mig sorger og suk, bl. 27v

Mel.: Af E. Bruun

Hans

1. Ja, verden gav mig sorger og suk,
jeg aldrig har nogen gjort glad.
Med gråd blev jeg døbt og varmet med hug
og muntret med hån og med had.
En tid lang jeg stirrede på loven med skræk,
jeg glemte den blot et minut,
en eneste gang kun, og så var jeg væk,
tilbagegang var mig forbudt.

2. Og stemplet jeg nu blandt mennesker stod,
selv tvang de mig frem på min vej.
Men det var min trøst, og det gav mig mod,
at ej de var bedre end jeg.
Dog nu er det ude, min kraft er fortæret,
den kraft, jeg mig selv havde skabt,
thi dem har jeg fundet, og nu har jeg lært,
at jeg er evig fortabt.

Ende.

Tilhører Christen Jensen Saxkjergaard.

20. Hør ej på tyskens stemme, bl. 28r-28v

Til sønderjyderne.

1. Hør ej på tyskens stemme,
du sønderjyde god;
det ej dit gavn vil fremme,
hvis pligten du forlod.
Og lad dig ej forlokke
til oprørs frække færd,
lad ej din troskab rokke
vor tvillingbroder kær.

2. Tro ej, at dansken skænker
sin ret frivilligt bort;
mod den skal tyske rænker
vist komme slemt til kort.
Dankronen må ej miste
det mindste af sin glans,
før skal vi runer riste
med sværd i våbendans.

3. Vi sender fredens due
af trofast brodersind;
lad friheds milde lue
til eder trænge ind.
Og brødre, drag til minde
vi er af én rod,
blandt tysken ej I finder
det samme broderblod.

4. Hvad fattes, brødre, eder,
som bor ved Sliens bred?
Mon lov og ret ej freder
om eders arnested.
Mon under Holstens nælde
det er så rart at bo,
nej, under lovens vælde
er bedre, kan I tro.

5. Nu mørket er forsvundet,
og friheds morgenskær
har vej til Danmark fundet
ved trofast borgerfærd.

Forspild ej friheds lykke
blot for et gøglespil,
bortkast ej troskabs smykke,
det eder angre vil.

6. Nej, broderligt I binde
med os en trofast pagt;
lad sandhed vejen finde
at svække løgnens magt.
Af højforrædersk tale
I ikke tro et ord,
thi snart er Danmarks dale
mest fri på hele jord.

Ende.

21. Op, danske kriger bold og god, bl. 28v-29v

Kampråb!

1. Op, danske kriger bold og god,
med heltekraft, besindigt mod
dig kalder ærens stemme.
Her frem igennem røg og damp
vis dig nu kæk og stærk i kamp,
din pligt du ej forglemme!

2. Dans sol, stå op i friheds glød,
og ud af nattens dunkle skød
den unge morgen stråler.
Mod frække tyskes overgreb
vi danske nylig sværdet sleb,
og hån ej mere vi tåler.

3. Vi er jo alt af helteslægt,
thi falde skal vort sværd med vægt,
og dø skal hver forræder.
Igennem kamp og kugledans
vi vinde skal en laurbærkrans
og en udødelig hæder.

4. Her, frem, du danske kæmpe brav,
forræderne i egen grav
med skændsel skal nedsynke.

Vi lænker dem om hånd og fod,
vi henter deres hjerteblod,
og ingen skal dem ynke.

5. Vift, Dannebrog nu stolt mod sky,
i glans du foldes ud på ny
henover Danmarks vange.
Og ristes skal med blodig skrift
vor kæmpegang, og vor bedrift
genlyde skal i sange.

6. Nu løst er hvert af folkets bånd,
og i den unge friheds ånd
der går nu kun en tanke.
For frihed, ret og fødeland
står folket op til sidste mand,
og sig om kongen sanker.

Ende.

22. Min riffel længe hang på væg, bl. 29v-30r

Den gamle jægers sang.

1. Min riffel længe hang på væg,
og gråt indsprængt er hår og skæg,
og hånden lidt uøvet.
Ej gik jeg fri for tidens tand,
men er dog end en kraftig mand,
og modet er ej sløvet.

2. Og kan jeg ej mod tysken gå,
jeg kan dog her ved leddet stå
og for vor have gemme;
og trindt om Sjølunds skønne kyst
jeg dække vil med mandigt bryst
vort arnested herhjemme.

3. Så derfor riffel, gamle ven,
dig tager jeg nu fat igen
og hænger over nakke.
Vil ulven gæste Sjølunds kyst,
skal du og jeg i blodig dyst
alvorligt med ham snakke.

4. Og kender jeg dig endnu ret,
du træffe skal den røde plet,
hvor hjerteblodet flyder.
Hallo! Det bliver så stolt en jagt,
når vi for Danmark står på vagt,
hvor pligt og kongen byder.

Ende.

23. Nu bort med pen, nu bort med bog, bl. 30r-30v

De frivilliges sang.

1. Nu bort med pen, nu bort med bog,
vi samles under Dannebrog,
og kække griber sværdet.
Vort bryst skal være Danmarks skjold,
vi går mod tyskens brask og vold
i kampen uforfærdet.

2. Ja, frem i kampen, uforsagt,
på tysken slå af al vor magt,
til vi har sejren vundet.
Vi i den kække våbendans
os hente skal en ærekrans,
af smukke hænder bundet.

3. Og skam ske hver den ungersvend,
der nu ej spænder sværd ved lænd,
vi ham som fej udhysser.
Hans ære får for vist en plet,
og kender vi dankvinden ret,
vil ingen mere ham kysse.

4. Nej, bedre vi vort gavn forstår,
derfor vi kæk og gerne går,
hvorhen os æren kalder.
Og går vi gennem stål og ild,
ser pigen til os huld og mild
og græder, når vi falder.

5. Thi derfor bort med pen og bog,
vi samles under Dannebrog

med skarpe sværd ved bælte.
Hurra! for konge, fødeland,
for friheds ret til sidste mand
vi slår som danske helte!

Ende.

24. Så vide der ganger nu ry om land, bl. 30v-31r

Hurra for den danske løve.

1. Så vide der ganger nu ry om land,
at Dankongens trone står fare,
men folket sig rejser nu som en mand
og danner en kamplysten skare.

2. Og ikke det er for tant, vi skal slå,
ej voldsdåd det er, vi vil øve.
For moderen kære sønnen skal stå
og armen og sværdet vil prøve.

3. Og moder får aldrig skam af sin søn,
som guldet, så tro er hvert hjerte.
Har kraften end længe slumret i løn,
den vågner ved moderens smerte.

4. Fræk tysken truer vort land og vort sprog
at lægge i bånd og i lænker,
men dansken hel ofte slig fjende vog,
og sandhed vil sejre mod rænker.

5. Og retten er vor, og vor gode sag
skal ej ligge under i striden.
Vi hævder vor ære på kampens dag,
skønt Dannemark er vel kun liden.

6. Dog, styrken er ikke i tal, men i ånd,
og enighed er der til visse.
Frem, danske, her frem med din kraftige hånd,
og hent dig en krans til din isse!

7. Med Gud for kongen og Danmark vi går,
i ild skal vi stande vor prøve.
Om løven forgæves ej hjerterne slår,

hurra! for vor modige løve.

Ende.

25. Hør, grønne jæger, hornets klang, bl. 31r-31v

Sang for livjægerne.

1. Hør, grønne jæger, hornets klang,
når det til alvor lyder;
vi gerne går for Dannevang,
hvor pligt og ære byder.
Et hædersnavn vi fik i arv,
det vogter vi til Danmarks tarv
ved sande krigerdyder.

2. Vil fjenden gæste Sjølunds kyst,
vi møde skal ved gærdet
og kække gå i kamp med lyst
for Danmark uforfærdet.
Vi dækker os bag grøft og vold
og hilser, når vi ser vort hold,
med riffel og med sværdet.

3. Frem, lystig frem, hver jæger bold,
vi frygter ikke døden;
hvert jægerbryst er Danmarks skjold,
en trofast ven i nøden.
For Danmarks frihed djerst[?] vi står
i kampen ufortrøden.

4. Og trænger sig en kugle ind,
hvor dannerhjertet banker,
da kaster vi med trøstigt sind
på evighed vort anker.
Vort mindeskjold ej får en plet,
da går vi gennem dødens tvæt
med Gud og drot i tanker.

Ende.

26. Så gik jeg op på højen bjerg, bl. 31v-32r

En lystig vise.

[Melodi: N. Schiørring, *Det 16. og 17. århundredes verdslige danske visesang*, Kbh. 1950, s. 136]

1. Så gik jeg op på højen bjerg,
så ned i dyben dal,
da så jeg et skib, der kom sejlende
udi traldelaldera,
udi hopsesa,
hvor de stolte matroser de var.

2. Ak, hør min kære moder,
giv mig kuns en af dem,
jeg mener ham med de sorte, brune hår
udi traldelaldera,
udi hopsesa,
hvor de stolte matroser de var.

3. Ak, nej, min kære datter,
slet ikke en af dem;
lad du kuns matroserne fare
udi traldelaldera,
udi hopsesa,
og bliv du kuns hjemme hos mig.

4. Ak, hør, min kære moder,
giv mig min arvedel,
7 tusinde dukater skal jeg have
udi traldelaldera,
udi hopsesa,
og det er min arvedel.

5. Ak, nej, min kære datter,
slet ikke en af dem,
dem har din fader bortødet
udi traldelaldera,
udi hopsesa,
udi kort og i terningespil.

6. Ja, har min fader dem bortødet
udi kort og i terningespil,
så pakker jeg sammen mine klæder
udi traldelaldera,

udi hopsesa,
og så rejser jeg med kæresten min.

Ende på visen.

Ch Jsen Skgaard.

27. Brødrene så langt herfra, bl. 32v-33r

En smuk vise.

[Egen melodi af C.E.F. Weyse: Brødre meget langt herfra]

1. Brødrene så langt herfra,
over salten vande,
viser sig Amerika
og de gyldne strande.
Det er der, Fuldsenings [dvs.: Fugl Fønix] bor,
guld og sølv i skoven gror,
mark og enge,
vokser mange penge.
Ja, det er så nydeligt,
Ja, i alt så frydeligt,
:,: skade, at Amerika
den ligger så langt herfra. :,:

2. Der man kender ingen nød,
ingen sygdomsplage,
skoven den er fuld af brød
og af al slags kage.
Klæder på Parises snit
får man der så ganske frit,
og i skovens skygge
stedse der man bygger.
Ak, hvor det er nydeligt,
ja, i alt så frydeligt,
:,: skade, at Amerika
den ligger så langt herfra. :,:

3. Der går solen aldrig ned,
stegte hver kastanje,
tales kun om kærlighed,

kilderne champagne.
Giver man der sit hjerte hen,
får man straks to, tre igen,
og de hulde kvinder
overalt man finder.
Ja, hvor det er nydeligt,
og i alt så frydeligt,
:,: skade, at Amerika
den ligger så langt herfra :,:

Ende på visen.

28. Du lille ø på havets blanke vove, bl. 33r-33v

En smuk vise.

[Melodi af R. Bay i E. Juel-Andersen, *Vore Bedsteforældres Sange*, Kbh. 1897]

1. Du lille ø på havets blanke vove
med fagre blomster på din grønne strand,
med fuglene i dine bøgeskove
jeg elsker dig, du er mit fødeland.

2. Du barndoms ven med dine mange minder
af smertens og af glædens høje lyst,
måske jeg aldrig mere dig genfinder,
opfylder du med længsel dette bryst.

3. Og alt, hvad der har hjertet kært tilbage,
bliv der engang, hvor jeg var lykkelig,
der, hvor erindring om de svundne dage
endnu mit paradis skaber mig.

4. Kan du vel glemme mig, som i det fjerne
kun tænker på og ånder for dit vel,
og lad en venlig hilse som en stjerne
og søge mig blandt dine nøgne fjeld.

5. Du lille ø på havets blanke vove,
hvor jeg så første morgenrøde skær,
der, hvor jeg agter sidste søvn at sove,
at slumre blid min moders hjerte nær.

Ende på visen.

29. Hr. Wrangels glade liv, bl. 33v-35v

En ny vise om Hr. Wrangels glade liv.

1. Hr. Wrangels glade liv,
hr. Wrangels glade mak, mak, mak,
hr. Wrangels glade liv,
han er en preusser, det er vist.
Molak, molak, trallerallera,
den ler dog bedst, som ler til sidst,
ja bedst, som ler til sidst.

2. Hr. Wrangel har forstand,
hr. Wrangel han har mak, mak, mak,
hr. Wrangel har forstand,
han sagde tit ja mangen gang
Molak, molak, trallerallera,
vi ville gøre os en spang,
vi gøre os en spang.

3. Selv hertugen har sagt,
hvad har han sagt? kun mak, mak, mak,
dog hertugen har sagt,
jeg skal have Als, hvordan det går.
Molak, molak, trallerallera,
men gæt en gang, om du den får,
ja gæt, om du den får.

4. Om det så koste skal,
om det så koste mak, mak, mak,
om alt det koste skal,
jeg vil gå over Preussens lig.
Molak, molak, trallerallera,
sådan jeg føre skal den krig,
ja sådan fører jeg krig.

5. Hr. Wrangel siger Als,
hr. Wrangel siger mak, mak, mak,
hr. Wrangel siger Als,
men der du brække vil din hals.
Molak, molak, trallerallera,
thi den er ej så let til fals,
den er ej let til fals.

6. Geburtsdags-gratulation,
Geburtsdags-stads med mak, mak, mak,
Geburtsdags-gratulation
den hertug gerne ville have.
Molak, molak, trallerallera,
derfor han ville Alsen tage,
du fik den dog ej, hva'?

7. Nuvel, hvad gøres da?
nu intet uden mak, mak, mak,
nuvel, hvad gøres da?
mein Gott! Ich weiss was ich macht.
Molak, molak, trallerallera,
har hertugen til Wrangel sagt,
bestemt har han det sagt.

8. O, sig mig hr. general,
o, sig kun ikke mak, mak, mak,
o, sig mig hr. general,
hvor længe jeg da vente må.
Molak, molak, trallerallera,
at Slesvig Holstein jeg kan få,
thi det må være så.

9. Hr. Wrangel siger: was?
hr. Wrangel siger mak, mak, mak,
hr. Wrangen siger: was?
ich kümmert mich nicht mehr um das.
Molak, molak, trallerallera,
der Ding das ist doch gar kein Spass,
der Ding ist keiner Spass.

10. Nu hertugen han står,
han står og skriger mak, mak, mak,
nu hertugen han står
han tænker: ej er dansken dorsk.
Molak, molak, trallerallera,
han står og gaber som en torsk,
han gaber som en torsk.

11. Og vist du kan det tro,
om du så skriger mak, mak, mak,
ja vist du kan det tro,
at danskens ret er soleklar.
Molak, molak, trallerallera,
du bliver selv den største nar,
du blir den største nar.

12. Du snart erkende skal,
du skrålet har kun mak, mak, mak,
du snart erkende skal,
at du har selv beredt dit fald.
Molak, molak, trallerallera,
ja, hertugen har været gal,
ja, han har været gal.

13. Vel er der tyske mænd,
som hører på dit mak, mak, mak,
vel er der tyske mænd,
men hør en gang, du gamle dreng:
Molak, molak, trallerallera,
de svenske, norske er vor ven,
ja, de er vores ven.

14. Så har det ingen nød,
om du så brøler mak, mak, mak,
så har det ingen nød,
thi de vil slå for Danmarks ret.
Molak, molak, trallerallera,
og snart du skal erfare det,
du skal erfare det.

15. Hr. Wrangels glade liv,
hr. Wrangels glade mak, mak, mak,
hr. Wrangels glade liv,
nu synger du det sidste vers.
Molak, molak, trallerallera,
thi vi er kede af din kommers,
ja, kede af din kommers.

Ende på denne vise.

30. En liden sang jeg her vil skrive, bl. 35v-36v

En ny og smuk vise.

1. En liden sang jeg her vil skrive,
men jeg må her som fange gå,
til dig, min ven og bedste pige,
du udi mine tanker står.
Gud stedse din ledsager være,
det ønsker jeg af hjertet her.

2. Jeg måtte ud fra dig bortrejse
fra børn to og trange kår,
men Gud han styrer til det bedste.
Den tid vel også ende får,
så jeg kan komme hjem igen
og favne dig, min bedste ven.

3. Lev vel, min søde, bedste pige,
og øv ej svig mod mig, din ven,
da jeg jo være kan din lige,
og Gud han hjælper mig vel hjem.
Af dette fangenskab jeg går,
jeg håber, det vel ende får.

4. Jeg for mig selv vil sørge,
skønt jeg som slave går;
jeg udenfor må ikke komme,
før vagten med mig følge skal.
Den skæbne, den er tung for mig,
det vil jeg skrive hjem til dig.

5. Det er tungsindigt nok at tænke,
at mennesker kan være så;
de vil misunde os at læske
vor tunge med det bare vand.
Gud dennem det tilgive må,
thi deres synd er meget stor.

6. Den vise den er sammenskrevet
alt udi Rendsborg i arrest.
Mit navn at sætte det ej behøves,
da du den nok forstår forvist;
når du den udi hænder får,
da ser du nok, fra hvem den kom.

Ende.

31. En liden sang jeg her fremfører, bl. 36v-37r

En ny og sørgelig vise om de danske krigsfolk.

1. En liden sang jeg her fremfører,
lidt om den krig som her påstod.

Det er vemodig nok at høre
så mangen myrdet i sit blod;
og mangen ud af verden går
fra kone og fra børn små.

2. Gud trøste deres efterladte
og lede dem frem ved milde kår,
og lade dem venneløse ej vandre
på denne kummerfulde jord,
da deres tro ledsagere
er draget ind til evig fred.

3. Ja, det vel og enhver kan krænke,
som er oplært i kristendom,
se venner her at monne gange
og vandre frem som krøblinger.
Men Gud, som deres fader er,
han bærer byrde frem for dem.

4. Det kan hjertet rigtig trykke,
når jeg ser venner her at gå;
ja, mangen én en arm har mistet,
og mangen én et ben, en fod.
Tungt er det da at se derpå,
ved hjælp af krykken de må gå.

5. Jeg beder til den Evighøje,
han vil beskærme vort fødeland
for kongen og for officerer
og for enhver af danske stand;
om fjenderne han straffe vil,
for han har magt og kraft dertil.

6. Min vise den er nu til ende,
den gang vil jeg ej skrive mere,
men den vil jeg da rundt om sende
til alle mine venner kære.
Mit navn jeg og fremføre vil,
Christen Nielsen er jeg døbt.

Ende.

32. Gør alting klart om bord til slag, bl. 37r-37v

Krigssalme.

[Melodi: Kommer til mig sagde Guds søn]

1. Gør alting klart om bord til slag
og ton det røde korsets flag
og hold kanonen rede.
I Jesu navn med draget sværd
vi rustet står til orlogsfærd,
og om hans hjælp vi beder.

2. Vel mangt et hoved synke vil,
og mangt et øje lukkes til,
før kampen går til ende.
Det går, som Gud vil, det skal gå,
men trøstig vil med ham vi slå
trods fjenderne derhenne.

3. Så sandt han er vor stærke Gud,
så sandt han drager med os ud,
hvis korsflaget vajer;
så sandt skal mellem lig og blod
vi stå, som vore fædre stod,
og få en herlig sejr.

33. Gud! Danmark lukt med bølgen blå, bl. 37v

En anden.

[Melodi: Vor Gud han er så fast en borg].

1. Gud! Danmark lukt med bølgen blå,
et land som intet bedre,
udskiftede du fra oldtid grå
til os og vore fædre.
Mod fjenden nær og fjern
er orlogsmænd dets værn,
gid, som til denne dag
de tone Danmarks flag
med manddom og med ære.

2. Vi bølgen pløjer helst med fred
i kamp med vind og vove,
som mange liv opholdes ved
her mellem grønne skove.
Men nu kom fejdebud,
vi snekken redte ud
og hejsede kongeflag
til lyn og tordenslag,
til skræk for Danmarks fjender.

3. Vor fjendes guld, vor fjendes blod
slet ikke vi begærer,
men giv os, Gud, med kraft og mod
at hævde Danmarks ære.
At frede trindt om strand
om gæve fædres land,
at vinde på hvert tog
ny glans til Dannebrog
og takke dig med glæde.

Skreven af Christen Jensen Saxkjergaard 1848.

34. O, bonde, jeg beklager dig, bl. 38r-39v

En ny vise.

[Melodi: Det spørgsmål hør' man mangen gang]

1. O, bonde, jeg beklager dig
nu her i krigens tid,
du gjorde dig jo meget flid
alt for din søn at fri.
Vel sandt jeg ikke nægtet har,
han hjemme nu kan gå,
vi andre, som ej penge har,
vi må for kugler stå.

2. Men det mig dog stor glæde er,
jeg selv kan gå i krig,
jeg strider for min konge kær
og ofrer al min flid.
Og vove vil mit liv og blod
for fødelandet god,

men du dog altid hjemme går
og spøger med din mor.

3. Vel sandt, du her vil svare mig,
du stillet har en mand,
som nok vil gøre al sin flid,
men det ej står mig an.
Thi måske selv alligevel
den mand vil gå i krig,
men når han penge kan få til,
bør ej fortænkes i.

4. Thi mangen en jo skænket har
de penge, han modtog;
det vil jeg kalde for en karl,
som ikke frygter blod.
Således skulle du stille dig,
som pengepung har stor,
du burde give lidt til krig
og selv bagefter gå.

5. Nu vil det dog fortryde dig,
når vi igen får fred,
at du så mange gav
alt for så kort en tid.
Da vil det vist nok græmme dig,
din pengepung er let
og måske knap en gang slår til,
jeg tør vel sige det.

6. Men, gode ven, giv dig tilfreds
og sørg ej mere for det;
de snart jo samles kan igen
i pengepungen net.
Du får jo spare et års tid
og nøjes med en pibe lidt,
dit ur lidt mindre være må
udi den korte tid.

7. For vadmel til den frakke kort
det kan sgu godt gå an;
lad klæde gå af hoved bort
som du har brugt til pragt.
Køb dig en hue ej for dyr,
du derved spare kan,
så skal du se en lille fyr,
alt dette kan gå an.

8. Det værste er for dig, min ven,
din pige er så net,
men dig giver råd igen,
tag hende af med det.
Og spar dog begge lidt en tid,
gå ej på dansebod,
du kan jo tabe lidt af mod,
som overrasker stort.

9. Så snart du nu adlyder mig
med hvad, som jeg har sagt,
så kommer igen den gode tid,
du bruge kan din pragt.
Når krigen ende får igen,
dit mod på ny opstår,
thi du er jo den rige søn,
som stolt på gaden går.

10. Men når vi skal i krigen hen,
du krymper dig derved
og siger: Fader og moder kær,
hvordan skal det gå mig?
Jeg er sgu bange, at de skal
mig tage med i krig;
nej, kære søn, giv dig tilfreds,
vi kan dig købe fri.

11. Nu vil jeg ende denne sang
for dig, du rige søn,
thi ellers bliver den for lang,
det er en dejlig bøn.
Du vil dig more hver en gang,
du visen synge må
og glæde kan din far og mor,
at du en krigshelt står.

Ende på visen.

Skreven af Christen Jensen Saxkjergaard.

35. Dengang jeg drog af sted, bl. 40r-41r

En ny vise.

[Egen melodi af E. Horneman].

1. Dengang jeg drog af sted,
dengang jeg drog af sted,
min pige ville med,
ja, min pige ville med.
Det kan du ej, min ven,
jeg går i krigen hen,
og hvis jeg ikke falder,
kommer jeg nok hjem igen.
Ja, var der ingen fare,
så blev jeg her hos dig,
men alle Danmarks piger
de stoler nu på mig.
Og derfor vil jeg slås
som tapper landsoldat,
hurra, hurra, hurra.

2. Min fader og min mor,
min fader og min mor,
de sagde disse ord,
ja, de sagde disse ord.
Når dem, vi stoler på,
i krigen monne gå,
hvem skal så pløje markerne,
og hvem skal græsset slå.
Det er netop derfor,
vi alle må af sted,
for ellers kommer tysken
og hjælper os dermed.
Og derfor vil jeg slås
som tapper landsoldat,
hurra, hurra, hurra.

3. Når tysken kommer her,
når tysken kommer her,
beklager jeg enhver,
ja, beklager jeg enhver.
Til Per og til Poul
han siger: ”Du bis faul”,
og skælder man ham ud på dansk,
så siger [han] ”Hols Maul”.
For folk, som taler alle sprog,
er det nu lige fedt,
men Fanden heller inte
for den, der kun kan et.
Og derfor vil jeg slås

som tapper landsoldat,
hurra, hurra, hurra.

4. Om Dannebrog jeg ved,
om Dannebrog jeg ved,
det faldt fra himlen ned,
ja, det faldt fra himlen ned.
Det flagrer i vor havn
og fra soldatens favn,
og ingen anden fane har
som den sit eget navn.
Og den har tysken hånet
og trådt den under fod,
nej, dertil er vor fane
for gammel og for god.
Og derfor vil jeg slås
som tapper landsoldat,
hurra, hurra, hurra.

5. Vi byder fjenden trods,
vi byder fjenden trods,
når kongen er med os,
ja, når kongen er med os.
Med draget sværd han står,
han snakker ej, men slår,
så dansk som han var ingen konge
her i mange år.
De lader, som de tror,
at han inte mer er fri,
og selv vil de dog have ham i
det tyske slaveri.
Og derfor vil jeg slås
som tapper landsoldat,
hurra, hurra, hurra.

6. For pigen og vort land,
for pigen og vort land,
vi kæmpe alle mand,
ja, vi kæmpe alle mand.
Og ve det usle drog,
der elsker ej sit sprog
og ej vil ofre liv og blod
for gamle Dannebrog.
Men kommer jeg ej hjem
til min gamle far og mor,
kong Frederik vil trøste dem
med disse hersens ord:
Sit løfte har han holdt,

den tapre landsoldat,
hurra, hurra, hurra.

Ende på visen.

Christen Jensen Saxkjergaard.

36. Appellen lød, den kaldte ud til striden, bl. 41v-42r

Sangen om den lille tambur i Slaget ved Slesvig.
Melodi: Dig, elskede Frankrig, mit farvel jeg byder. [eller: Sig, husker du dengang da ved min side]

1. Appellen lød, den kaldte ud til striden,
den lille tambur var i rækken med.
Han tappert stred, endskønt han var kun liden,
han stedse var i forreste geled.
Ved Flensborg først sit mod han lå for dagen,
til kamp opmuntrede han hver kammerat.
Sit elskede fødeland og retfærdssagen
for ham var alt, den lille, tro krabat.

2. Hin påskemorgen, som vi aldrig glemmer,
da Preussens tropper greb de danske an.
Her slog han "avancer", og med sin stemme
han råbte kækt: nu fremad alle mand.
Den lille arm greb muntert efter sværdet,
og som en helt han ilede frem med lyst.
Men som han stred ved Slesvig uforfærdet,
en preussisk kugle traf hans arme bryst.

3. Hils fader, moder, alle gode venner,
jeg dør for Danmark, ak, så segnede han.
Hans heltemod hver danske mand erkender,
han faldt for konge, retfærd og for land.
Han jordet blev, man kappedes om at bære
til graven ham, fred være med hans støv.
Stor var hans ros, han døde jo med ære,
hans løn en sejrskrans af egeløv.

Ende på visen.

37. Nu tysken løb sin vej, bl. 42r-43r

General Wrangels løbepas fra Jylland.

[Melodi: Dengang jeg drog af sted]

1. :,: Nu tysken løb sin vej, :,:
:,: det skete ein, zwei, drei. :,:
Han kom jo her som ven
og gik som ven igen,
det sagde han, men bliv kuns lidt,
vi tales vel igen.
Thi hvorfor skulle dansken vel tåle slig en spot,
at tysken kunne gå og komme, når han fandt for godt.
Nej, vi er ingen nar,
det alt han prøvet har,
hurra, hurra, hurra.

2. :,: Fra Jylland gik han ud, :,:
:,: hvor han stjal hest og stud. :,:
Hans æresord han gav
til alle, høj og lav,
jeg alle vil beskytte, ja,
enhver på mig har krav.
Thi jeg er kommen her for at sikre eder fred,
men om han løftet holdt, det enhver af os nu ved.
Jo, Wrangel er en mand,
der både vil og kan,
hurra, hurra, hurra.

3. :,: Den ordre hårdt vist lød, :,:
:,: som tysken strengt forbød: :,:
At æde danskens brød,
det russen dem forbød,
nu kan du rejse hjem og æde
kærnemælk og grød.
Thi her du vist må tro, her er ikke tyskens plads,
thi dansk og norsk og svensk og russer har kurage.
Nu fik du løbepas,
hvad siger du om das,
hurra, hurra, hurra.

4. :,: Min gode general, :,:
:,: vor regning os betal. :,:
Det skal vi lære dig,

thi du kom her med svig,
du ville byde fred, men du
jo førte røverkrig.
Thi det er ikke kunst at tage forsvarsløse land,
men talen er just her om en grosgesnopften mand.
Men narren blev du selv
med samt de tyske vræl,
hurra, hurra, hurra.

5. :,: Du penge ville ha', :,:
:,: du selv dem ville ta'. :,:
Du tog dem dog jo ej,
men løber nu din vej,
en kejsers bud du lystre må,
du tør ej sige nej.
Thi skamme du dig må med din hele tyske flok,
og når du kommer hjem, kan du sige, du fik nok.
Men millioner ej,
kun prygl den hele vej,
hurra, hurra, hurra.

Ende.

38. Rask en *** hver sin plads indtager, bl. 44r-45v

Munter krigssang for danske *** soldater.

1.Rask en ***
hver sin plads indtager,
alle sammen ***
ud vi drager
for at ***
tyske børstenbindere[?]
muntre deres krop,
så den bliver et stykke mindre.
For at vise dem
vi ej længere overvintrer,
men går fremad, frem
at slås til gavns ***,
af sted, af sted, af sted.

2. Fremad uden rast,
hør, hvor lystigt trommen lyder,
fremad, det har hast,

danske brødres nød det byder.
Frem mod tyskens skrog,
lad os storme straks hans lejr
med Dannebrog ***
vajer jo foran til [sejr?].
Ingen nølen, du,
ellers tror de, det er løjer,
fremad, frem ***,
af sted med modig hu,
af sted, af sted, af sted.

3. Fremad, march da nu,
fremad, march mod [tyskens?] skare,
mærke til sin[?] gru
nok han skal at *** fare.
Føle skal han, at
der er kraft i danske næver,
bøssen den er ladt,
nok han for dens indhold bæver.
Fremad, tappert kun
længe nok vi til ham skæve,
men i næste stund
vi stoppe skal hans mund,
af sted, af sted, af sted.

4. Med gevær i arm,
krudt og bly fuldt op forsynet,
[kommer nu vor?] ***,
falder over ham som lynet.
Snakke ej, men slå,
det er sådan, det skal være.
Flygte ej, men stå
som ved Dybbøl bjerg med ære.
da kan ***
danskens ***
så blev tyskerne
ret ***
hurra, hurra, hurra.

5. Gav de ikke ***
al slags slemme øgenavne,
bar de ej til ***
selvgjort flag til vore havne.
[Jog?] de ej sin vej
trofast dansk så snart han knejser
Plyndrede de ej
bønderne i vore byer?
Fremad, march da frem,

fædres *** fornyer.
Vi i kamp med dem
og bringe sejr hjem,
af sted, af sted, af sted.

6. Fremad da i hast,
Hør, hvor lystigt trommen lyder,
[fremad?] ***,
vore brødres nød det byder.
Tysken ***
Dannebrog ***
tør *** understå
sig at *** mod os mere.
Og Slesvig Holsten ***
snart skal lære dansk at være,
hurra det [bliver?] spænd
*** at vinde det igen[?],
Hurra, hurra, hurra.

Ende.

39. Friere ønsker alle piger, bl. 45v-47r

En smuk vise.
Mel.: Yndig og rig på fryd er jorden.

1. Friere ønsker alle piger;
gerne jeg vil meddele dem,
thi jeg har nok, og tallet stiger,
i søndags friede til mig fem.
Kom, piger, til mig og modtag
nogle af dette friervrag.

2. Jævnlig der mig på døren løber
en skoleholder, en sergent,
så og en gammel lysestøber,
en købmand og en musikant.
Af dem jeg mange løjer har,
men jeg dem holder brav for nar.

3. Går jeg på gaden, glor og gaber
mandfolk, er ret forlibt i mig;
mange de for mig bukker og skraber,
jeg knejser stolt usigelig.

Thi jeg er både smuk og fin
og har et lidet pengeskrin.

4. I porten hver en aften stander
mandfolk i hele hobetal;
længselsfuldt tænker disse fjanter,
at jeg ned til dem komme skal.
Jeg kommer sommetider ned,
straks taler de om kærlighed.

5. Giv mig et kys, min smukke pige,
Kom, lad mig favne dig, min tøs;
o, du min elskede, elskede pige,
siger en anden lystig knøs.
Din skønhed gør mig rent kaput,
min fryd, mit alt, min søde glut.

6. En greve vil mig gerne have
og en baron, en sekretær;
disse, de er så rent af lave,
ja, af fornemme mange flere.
Men jeg er mod dem stiv i sind,
thi jeg er både smuk og fin.

7. En jøde vil sin tro changere,
når han må nyde mig til brud;
ja, der er mange, mange flere,
som ønsker mig til deres brud.
Af håndværkssvende er der fem,
men nej, det ikke rækker dem.

8. Ligedan er det hos vor slagter,
der er en svend, som har mig kær;
på herrens gård er en forpagter,
han sukker, hver gang han mig ser.
Det samme gør og en barber,
en doktor og en vekselerer.

9. Jeg kunne gerne få en kejser,
når at jeg kun var dertil født;
det var lidt andet end en schweizer,
som mig forleden hånden bød.
O, mandfolk gerne går en mil,
når de af mig kan se et smil.

10. Løjtnant han vil duellere
med en student, som frier til mig;
ja, der er mange, mange flere,

som blive vil ulykkelige.
Hvis de mig ej til kone får,
de alle fra forstanden går.

11. Jeg knejser stolt og mig fornøjer,
når at jeg mandfolk drille kan,
når de til mig om elskov støjer,
jeg siger, jeg vil ej have mand.
Nu de med gråd og suk bortgår,
Ja, jeg unægtelig er hård.

12. Jeg tænker, deres tanker ene
er at berøve mig min dyd;
ej de da rigtig kender Lene,
et varigt nag er lastens fryd.
Ungdom og galskab er plaiseer,
jeg lod dem fri og deraf ler.

13. Kommer der en, som er oprigtig,
han blive skal min kæreste;
men jeg må være brav forsigtig,
narret at blive let kan ske.
Jeg er endnu kun atten år,
med tiden vel en mand jeg får.

Ende.

Christen Jensen Saxkjergaard

d. 15. april 1850 dette år.

40. Alle march, alle bom, bl. 47v

En ny vise.

[Melodi: Egen melodi (vals) / soldatervise fra 1848]

1. Alle march, alle bom,
så længe jeg har en skilling i min lom',
:,: så ville vi drikke kong Frederiks skål,
hvad enten den er ud af bly eller stål. :,:
Så gælder det at være rolig, fornøjet og glad,
du brave landskrone,
du danske soldat.

2. En kæk officer
han har udi felten mange tusind plaiseer.
:,: Når klokker de ringer, og trommer de slår,
og fanerne svinger, kanoner de går, :,:
så gælder det at være rolig, fornøjet og glad,
du brave landskrone,
du danske soldat.

3. Udi sorg, udi nød
jeg ved, at jeg er min Gud skyldig en død.
:,: Hvad enten jeg dør udi sengen eller også udi felt,
så ved jeg, at jeg dør som en tapper krigshelt. :,:
Så gælder det at være rolig, fornøjet og glad,
du brave landskrone,
du danske soldat.

Christen Jensen.

41. Holmens faste stok, bl. 48r-49r

Sang for flåden.

[Egen melodi af E. Horneman]

1. Holmens faste stok
lysteligt hinanden praj[er],
de har sikkert nok
lugtet tyskens rævestreger.
Og matrosen, som
færdes på de salte vande,
vender næsen om,
han har lugtet ligesådanne.
Danske gutter blå
kommer hjem fra fjerne lande,
hurra, store, små
for Dannebrog vil slå,
hurra, hurra, hurra!

2. Derfor rask om bord,
se fregatten, hvor hun stamper,
ser I ikke, hvor
Hekla med af længsel damper.

Op med sejl og damp,
op med ræer og op med master,
rask af sted til kamp,
I skal vide, at det haster.
I skal vide, at
tysken håner eder gaster,
ud med hver fregat
og send ham laget glat,
hurra, hurra, hurra!

3. Ja, vi skulle først
vise ham, det er vor vilje,
at han skal have børst
af vor lille roflotille.
Derpå nok så net
skal vi bringe ham i knibe,
thi med en korvet
kaprer vi hans kræmmerskibe.
Fra Stettin til Kiel
og fra Hamborg op til Ribe
vi ham vise vil,
hvad flåden duer til,
hurra, hurra, hurra!

4. Så vi lægger bi
ud for Slesvig, kammerater,
der vi gør parti
med de tapre landsoldater.
Om det tyske pak
efter vore øer snuser,
får han frit tobak,
snus med skrå og med karduser.
Hjælper det så ej,
hvis alligevel han snuser,
viser Bille sig,
så løber han sin vej,
hurra, hurra, hurra!

5. Vi skal muntre ham,
når han kommer med sin flåde,
Nürnbergerkram,
sejl af sirts og tov af tråde.
Sig mig, har I glemt,
hvor vi tugtede hver forræder,
hvor vi forhen slemt
mønstrede disse hansestæder.
Har man ej fortalt
eder om vor orlogshæder,

når vi stred og faldt,
men sejrede overalt,
hurra, hurra, hurra!

6. Efter gammel skik
nu vi sejrer eller falder,
for kong Frederik
vil vi kæmpe, en som alle.
Et så dansk og bravt
sømandssind har på min ære
ingen konge haft
siden Christian den Fjerde.
Mod den tyske bred
peger flaget, og vi skærer
lynende af sted
og bringer sejr med,
hurra, hurra, hurra!

Ende.

42. Kaptajn Dannebod, bl. 49r-49v

Nr. 2.
Sang for linjeskibet Christian den 8dende og fregatten Rotha og korvetten Valkyrien, som lettede og gik under sejl fra København.

1. Kaptajn Dannebod,
giv signalet for at lette,
dernæst vær så god
agterspillet at besætte.
Hiv på tovet ind,
til det stagvis for os viser,
gutter, op, gesvindt
mærssejl hos[?] hr. løjtnant vajer.
Er vel klar de for
agter med, så lad kun falde
skod, så skøder for,
men hurtigt må det gå,
hurra, hurra, hurra.

2. Hen til mærsefald,
hurtigt, mine brave gutter,
skynd dig, overhal
mærse, giv tov, Peter lukker.

Lystig braser ind
på de forre bagbords braser,
hvilken dejlig vind,
hug, så katten bådsmand glaser.
Se, hvor pynteligt
Dannebrog for nokken svæver,
og hvor yndelig
vort skib, det svajer om,
hurra, hurra, hurra!

3. Sei[?] på bakken der,
lad kun fok og bramsejl falde,
støt med roret her,
støt skal være, vil ej falde.
Ret så, det er godt,
nu kong Chr. herligt løber,
Rotha går så småt,
der Valkyrien os møder.
Her vi slutte må.
på en kabellang distance,
hejs signal derpå,
lad så ad søen gå,
hurra, hurra, hurra.

4. Raske sømænd, som
pløjer havets vilde bølger,
venlig mindes om,
vore ønsker eder følger
At på kampens dag
I med mod og kraft kan stride
for den gode sag:
eders konge, land og rige.
Da vil sejrens løn
heller aldrig udeblive,
og for dem, som faldt,
er heltens død så skøn,
hurra, hurra, hurra!

5. For kong Frederik,
folkets bedste ven, vi lader
hjertet hæve sig
i en bøn til Gud, Vor Fader.
Han beskytte vil
ham og hele Danmarks rige,
så kan vi slå til
og skal ikke pladsen vige.
Men i skud på skud
knuse fjendens pandebrasker,

det bønhøre Gud,
hans vilje den ske,
hurra, hurra, hurra!

Ende.

43. Da kronjyden træt var af våbenmusik, bl. 50r-50v

Nr. 3.
Vise til brug for øjeblikket.
Mel.: Vi alle dig elske livsalige fred.

1. Da kronjyden træt var af våbenmusik,
og leddet var kommet af lave,
da vendte de tyske det spejdende blik
med lyst mod den åbnede have.
Hvor øerne små
så græsfriske lå,
og bøgen sig spejlede i bølgen blå.

2. Og Danmark dem tyktes et kosteligt land,
thi marken bar aksene tunge,
og skoven gav skygge, og luften fra strand
dem kvægede den støvede lunge.
Og skibene for
i syd og i nord
med rigdom og dristige mænd om bord.

3. Da strømmede herind de som bølger i elv,
som fluer, når høsten begynder,
og dansken var høflig, han rejste sig selv
og bød dem de blødeste hynder.
O, gæstfrihed stor,
med hovmodens ord
de tyske sig bredte ved værtens bord.

4. Og dansken så længe tålmodig det bar
og sled for de fremmedes lykke,
men når i hans land de forgabet sig har,
så selv de vil tage sig et stykke.
Så siger han frit,
nej, stop, det er mit,
nu går eders kærlighed alt for vidt.

5. Så kom, lad os lære vor nabo i hast,
at nu er vor tålmod til ende,
vor godhed han hånede, til venskabet brast,
nu vel han vort fjendskab skal kende.
Ja, frisk, alle mand,
gør leddet i stand
og lær ham at skøtte sit eget land.

Ende.

44. God morgen, hr. preusser, bl. 50v-51r

Nr. 4.
Den danske soldats velkomst til preusseren.
Mel.: Jeg priser ej stormænd etc.
[eller: Jeg priser ej stormænd / Sankthansdag er glædens og midsommers dag / Så kæmped' de helte af anden april]

1. God morgen, hr. preusser, det er dog en skam,
han skal fra Berlin sig umage,
en herre så snøret og så pyntet og stram
vor kost ikkun dårligt må smage.

2. De lækreste retter har vist man jer spået,
grå ærter vi har kun at byde,
dog stop, når vi ræven fra Nør kan få flået,
så vanker der sul i jeres gryde.

3. Man lovede hos os jer så godt et kvarter,
og aldrig så vidt det kan rage,
jeg tror nok, at dansken forstår med maner
og kønt jer til dørs at ledsage.

4. Godtfolk, I har nyssen nok lugtet lidt krudt,
lidt snavset blev kjoler og hænder,
af bar forseelse har I jo skudt
berlinerstudenter og venner.

5. Og dansken er hjælpsom i sind og i ånd,
med glæde vi børster jeres trøje,
og lud til at skrubbe den snavsede hånd
dermed kan vi også fornøje.

6. Måske har I hørt, at en moder vi har,
og Danmark hun hedder med ære,
hun lo, da I kom, og hun sender jer svar,
hr. preusser, velkommen han være.

Ende.

45. Højt under taget, hvor svalen bor, bl. 51v-52r

Nr. 5.
Studenten.

[Egen melodi af ukendt komponist]

1. Højt under taget, hvor svalen bor,
har også studenten sit kammer,
der sidder han nærmere englenes kor
trods stuens og salens madammer.
På væggen hænger hans hele stads,
i lommen er skillinger fire,
på bordet ligger Homer og Horats
samt mange beskrevne papirer.

2. Et tællelys brænder i stagen smukt,
selv skærer han aftensmaden,
det er så silde, hans dør er lukt.
kun vægteren sværmer på gaden.
Lad ham kun sværme i blå talar,
det rager studenten jo ikke,
han stirrer så tavs gennem rudens glar,
ser stjernerne blinke og nikke.

3. Han tænker på mangen en barndomsdrøm,
imens han stopper sin hose,
da bliver om hjertet han ganske øm,
hans kinder ser ud som en rose.
Han yndes af mange, har dog ingen ven,
endsige en lille veninde,
thi flagrer hans suk i natten hen
til nar for de lystige vinde.

4. Men sukke og græde er ingen plasér

undtagen for syge poeter,
se, månen sidder på taget og ler
ad ham og ad Povel og Peter.
Studenten damper sin pibe ud
og vender så lyset i stagen,
så beder han barnlig sin bøn til Gud
og trækker så dynen om hagen.

Ende.

46. Danse, hvo som danse vil, bl. 52r-52v

Nr. 6.

[Egen melodi fra 'En søndag på Amager']

1. Danse, hvo som danse vil,
jeg har nok i aften,
lad os her ved sang og spil
nyde druesaften.
Her vi nu vil sætte os
alle pigerne til trods,
hvem vil her traktere,
hvem vil her traktere.

Kor: Halsen er tør, lommen er tom,
kom med punchen, kom.

2. Penge har jeg rigtigt ej,
hvad gør det til sagen,
ingen drikke kan som jeg,
det er klart som dagen.
Penge giver den, som formår,
drikke skal jeg hver en tår,
sådan vil vi dele,
sådan vil vi dele.

Kor: Halsen er tør, lommen er tom,
kom med punchen, kom.

3. Sæt et bord på pladsen her,
hundred lys i stager,
lad os vise månen der,

at dens lys vi vrager.
Bring nu bare punchen hen,
hvem, der skal betale den,
giver sig nok i enden,
giver sig nok i enden.

Kor: Halsen er tør, lommen er tom,
kom med punchen, kom.

Ende.

47. Alt jeg i min trinde vom kan rumme, bl. 52v-53v

Nr. 7.

[Melodi: Heute will ich einmal herrlich leben (Der Vielfras) fra 'Talismanen']

1. Alt jeg i min trinde vom kan rumme, rumme,
som af viskelæder den er,
selv når den er udspændt som en tromme, tromme,
kan den endnu rumme mere.
Så jeg på engang mageligt kan tage, tage
en rigsdalers julekage, kage, kage,
en pot rejer lader jeg mig smage, smage, smage
og en snes blødsødne æg.
Kogte laks med laurbærblade, blade, blade,
så en kalvekarbonade, nade, nade,
slikkeri og marmelade, lade, lade
og til hver en ret en dram.

2. Hundred østers med citroner, troner, troner
og af suppe en terrin,
frikasse og champignoner, oner, oner
og en karpe kogt i vin.
Svin, dyreryg og ænder, ænder, ænder,
engelsk budding med korender, render, render
som på min tallerken brænder, brænder, brænder,
og et fad fyldt med salat.
Røget skinke med grønærter, ærter, ærter,
creme og is, gele og tærter, tærter, tærter,
20 sorter af desserter, serter, serter
og en Fandens mængde vin.

3. Når så maven kan ej mere mægte, mægte,
må jeg røre kroppen lidt,
så med en tre-fire teevandsknægte, knægte, knægte
får igen jeg appetit.
For om natten ej at lide hunger, hunger
tager jeg til mig et par oksetunger, tunger,
en ragout af lammelunger, lunger, lunger
og et fad med smørrebrød.
Når så jeg har endt med osten, osten, osten,
skyller jeg alt ned med mosten, mosten, mosten,
et glas punch mod nattefrosten, frosten, frosten,
og så er mit dagværk endt.

Ende.

48. Og hvis du interesserer dig, bl. 53v-54v

Nr. 8.
Mådeholdsforeningen.

1. Og hvis du interesserer dig
i mådeholdsforening,
så hør et øjeblik på mig
og sig mig så din mening.
Det er jo den slags mådehold,
som man på dansk benævner sold,
på dansk benævner sold.

2. Og har du lyst, min kære ven,
så kan du herligt komme
i mådeholdsforeningen
med blot en spækket lomme.
Så går du da i Kæden hen,
og sig, du er en kernesvend,
en rigtig kernesvend.

3. Styr da på galleriet hen,
og når du der er kommen,
da lærer du snart at kende den,
som intet har i lommen,
og kan til deres store sorg
i Kæden intet få på borg,
slet intet få på borg.

4. Men førend du begynder bal,
så tag dig nogle kolde,
gå derpå hen til første sal,
forlang dig der en bolle.
Det er en dejlig sød mikstur,
som snart skal give forstanden fur,
ja, give forstanden fur.

5. Så mangen tøs på 14 år
du ser forbi dig smutte,
du kender dem grant på et hår,
tro mig, de er kruller,
som vil, man skal traktere lidt,
så får man kusse ganske frit,
ja, kusse ganske frit.

6. Nu har jeg stillet dig, min ven,
i mådeholdsforening,
og har du hørt den bedre end jeg,
så sig mig kuns din mening.
Man taler blot om kusine[?] pris
og puler på naturens vis,
ja, på naturens vis.

7. Så mangen gammel heks der bærer
forlorne hår og tænder,
med sminkede kinder møder der,
mens hjertet heftigt brænder.
De ønsker dem en portion,
så blev de fri for kondition,
ja, fri for kondition.

Ende.

49. Der levede en herlig mand, bl. 54v-56v

Nr. 9.
Mads Madsens kiste.

1. Der levede en herlig mand,
han lever end i minde,
hans vers så længe synges kan,
vil stedse muntre sindet;
og Herman Wessel manden hed,

der morede mange gange
ved strømpeløse kærlighed
og ved de muntre sange.

2. Og hvo har ej beskrevet hørt
udførlig ved en kiste,
hvad Wessels lune havde ført
udi Mads Madsens kiste.
Dog læddiken det ene blev,
han dengang os betroede;
hvad indhold kisten sig tilskrev,
det lod sig blot formode.

3. Selv kisten var af flammet alm,
fra salig faster arvet;
på bunden lå lidt muggen halm,
et kalveskind, ej garvet.
Og låget var på langs og tværs
med løvværk dejlig ziret,
med gudelige tankevers
fra Salomon udspiret.

4. I kisten fandtes af værdi:
Et strømpeskaft med knapper,
en æske med lidt skramleri,
en pose fuld af lapper;
et hakkebræt på 4 ben,
et stykke af en råber,
et fyrtøj uden stål og sten,
en flaske mavedråber.

5. En brystdug, som helt foret var
med skind af slidte bukser,
dernæst en spændebibel rar,
et nyt par skæggesbukser.
I buksefikken indsvøbt lå
en ærmeknap, 2 hægter,
en stump tobak brugt som en skrå,
en gravskrift om en vægter.

6. En kofte med moderne sving
af mørkerødt manchester,
et stofs blommede kaseking,
portræt af dronning Ester.
En stok, hvis knap af perlemor
har sikker kostet meget,
en silhuet af Grethemor
klint ved Mads Madsens eget.

7. Et gammelt, klinket tinlågskrus,
et par umage spænder,
en skindpung brugelig til snus,
tre store vildsvinstænder.
En kløkæp og en vindepind,
en vadmelsvest med borter,
en hue af et ræveskind,
en halsklud og fem skjorter.

8. Et lille, dejligt, indlagt skrin,
hvori der fandtes dette:
En præken skrevet på latin,
et bindebrev fra Mette;
et sølvgraveret lugteæg,
en blå, baldyret vante,
et kalvekryds med mange læg,
en vise om Per Gante.

9. En prentet krønik om Niels Klim,
lidt stoppegarn – ej vundet,
et nytårsvers på rare rim
af Jesper selv opfundet.
En prøve af en hvergarnsvest,
en hummerklo, en dåse,
et pulver brugeligt for pest,
en skralle af en kråse.

10. Endvidere i kisten var:
Tre trøjer, nylig vendte,
og mage til det strømpepar,
man ved, Johan nok kendte.
Beskeden ved en side lå,
et skudsmål med attester,
et billede med en djævel på
og nogle jødepræster.

11. Et brandskilt brugt ved ildebrand,
en messingtyvelygte,
dog beder jeg hver ærlig mand
ej klikke Madses rygte.
En krumkam og en støvleknægt,
et bundt citrinchestrenge,
en liste på Mads Madsens slægt,
en æske regnepenge.

12. At mere man ej i kisten så,
man vistnok må beklage,

thi selv med læddiken den må
i værd stå langt tilbage.
Tak, gode Wessel, i din grav,
vi huldt dit minde priser,
tak, for hver glæde du os gav
ved dine muntre viser!

Ende.

50. Og jeg vil have en hjertenskær, bl. 56v-57r

Nr. 10.

[Melodi: fra 'Eventyr på fodrejsen' / svensk folkemelodi /af A. Söderman / Nu velan hr. broder om du lyster]

1. Og jeg vil have en hjertenskær, det første som jeg kan,
men sådan en er ikke god at finde,
for hun skal have kinder som den røde tulipan,
og øjenstene der kan rigtig skinne.
Ja, hun skal være dejlig blandt de piger her til lands
og lystig ved sit arbejde og lystig i en dans,
og hun skal have de pæneste manerer.

2. De piger er vel gode nok, imens vi på dem ser,
men på de fleste kan man ikke lide,
og derfor vil jeg have én, som ej til andre ler,
men elsker mig og blot af mig vil vide.
Ja, hun hos mig skal finde ret sin allerbedste fryd
og bringe til mit hus både stræbsomhed og dyd
og så en kiste fuld af gode klæder.

3. Ja, når jeg blot kan finde én, ret sådan som jeg vil,
da fejrer mit bryllup jeg med glæde,
og egnens mænd og kvinder de skal bydes ind dertil,
og de skal få så meget, de kan æde.
Og der skal være dans og spil tre hele dage i rad,
thi kærlighedens lykke den gør dog hjertet glad,
så kan man sagtens lidt derpå spendere.

Ende.

51. En skål for den mø i blufærdige vår, bl. 57r-57v

Nr. 11.
Af bagtalelsens skåle.

[Egen melodi af C.F.F. Weyse fra 'Bagtalelsens skole']

1. En skål for den mø i blufærdige vår!
Skål for den gamle matrone!
Skål for den tøs, som gud Amor forstår!
Skål for den ærbare kone!
:,: Tag dit glas, min ven, :,:
drik din piges skål, hver munter svend,
:,: se, hun smiler til det fulde bæger hen. :,:

2. Skål, pigen med kindernes blomstrende par!
Skål den, som ikke florerer,
den, som af øjne to smægtende har,
den, som med ét koketterer!
:,: Tag dit glas osv.

3. En skål for den pige, hvis barm er som sne!
Skål den, hvis hud er som læder!
Konen skal leve som sukker, ak, ve,
pigen, som kender kun glæder!
:,: Tag dit glas osv.

4. Så samler vi tykke og smalle og små,
unge og gamle tilsammen.
Mig er det lige godt, vin lad os få,
skål for dem alle tilsammen!
:,: Tag dit glas osv.

Ende.

C. J. Saxkjergaard.

1. ndret[?] af løjtnant Rothe.

52. Gutter om bord, agt på mit ord, sandhed og ret, bl. 58r-59r

Nr. 12.
Gutter om bord, opsang for de tjærede drenge.

[Melodi: Gutter ombord, agt på mit ord, skuden er lille … (vise nr. 54)]

1. Gutter om bord,
agt på mit ord,
sandhed og ret hos sømanden bor.
Pas nu på,
store og små,
så vil det heldigt gå.
Rask, brødre, nu alle med hovedet op
med lyst og mod tag fat,
snart muntre vi skal den tyske krop,
så han bliver mat.

2. Gutter om bord,
eden vi svor,
kongen sit land til helten betror.
Hal nu til,
sejrens spil,
sandhed snart blive vil.
Ja, sandhed og sejr, Danmarks vel
I to nok bringe vil;
ja, dobbelt skønt blive skal da vort held
i ganske land.

3. Gutter om bord,
krigerens spor
vandrer du i, men ej blot med ord.
I gerningen
vis os, min ven,
at du er tapper svend.
Ja, frygt du ikke for ild og død,
stå faren nærmest ved,
og skælv ej der, hvor blodet flød,
du holdt din ed.

4. Gutter om bord,
skøn er vor jord,
tappert nu strid for Danmark, din mor.
Der væggen stod,
der du dit blod

ofrer med heltens mod.
Se, Dannebrog vinker og vajer så stolt,
til sejr fører det;
vor fjende vi møder, kæk og bold,
Gud skærm vor ret!

5. Gutter om bord,
kom så, min bror,
styrmand, du agter nu på dit ror.
Kraft er i arm,
mod er i barm,
luft have må vor harme.
Hvor herligt at kæmpe på salten hav,
skønt bølgen tit er grum;
en hæder at finde der sin grav
i hviden skum.

6. Gutter om bord,
først et par ord
du vel din elskede pige betror.
Tåren, du ser,
tyder jo her,
at du er hende kær.
Et kys og et håndtryk, og så af sted,
nu alle mand om bord;
for retfærd du slår og husker den ed,
du kongen svor!

Ende.

53. Det var skærtorsdag, aldrig vi det glemmer, bl. 59r-60v

Nr. 13.
Sang om de tvende danske krigsskibe Christian den 8tende og Gefions redningsløse undergang skærtorsdag den 5te april 1849.

[Melodi: Der er et land, dets sted er højt mod Norden]

1. Det var skærtorsdag, aldrig vi det glemmer,
de stolte svaner med det blanke bryst
gik ind for vilde oprørslyst at tæmme,
at jage bort de tyske fra vor kyst.
De tyske, som vil gamle Danmark bryde,

de tyske, som kom hid på røvervis,
de tyske, som foragt os ville byde,
som vil vort gode danske lands forlis.

2. Mod disse tyske stævnede en flotille
ved Eckernförde hen mod fjendens værn;
tilintetgøre deres værk vi ville,
at holde dem fra strandens bredder fjern.
Men selv den stærke arm kan også segne,
og tit forgæves øves anstrengt kraft;
når alle uheld over os nedregne,
da tæres af vor marv den sidste saft.

3. Vi så de tvende stolte skibe drage
fra København, det var en glædesdag;
vort syn af dem forstummede hver en klage,
thi de, vi tænkte, klare vil vor sag.
Men ak, det søde håb snart måtte vige,
et smertens og et sorgens budskab kom;
vor dybe sorg vi knap med ord kan sige,
så hurtigt kan sig tingen vende om!

4. Af Christian den Ottende tilbage
nu intet er, forsvundet, tabt er alt;
og Gefion som vrag de monne tage,
men snart skal tysken få sin dåd betalt.
En blodig hævn, det sværger Danmarks sønner,
en blodig hævn! hav frygt, du niddingsmand!
en blodig hævn! kartoven atter drøner!
en blodig hævn! genlyder over land.

5. Nu landet er så mangen ædel broder
på fredens kyst, hvor fangenskab ej er,
nu tåren rinder, stakkels fader, moder
har tabt den søn, dem var i livet kær.
Så mangen fader gik fra barn og kone,
så mangen pige mistede her sin ven;
dog trøst det er, at hist ved Herrens trone
de fundet har en plads i himmelen!

6. Du lysets ånd, som alle ting omfatter,
du mildheds Gud, du alles fader kær;
du almagts herre, som hvert tab erstatter,
du høre vil, hvad vi nu beder her.
Send os din trøst og send os kraft at bære
den dybe sorg - kun du os styrke kan;
værn om vor konge, værn om rigets ære,
værn om vort elskede, dyrebare land.

Ende.

54. Gutter om bord, agt på mit ord, skuden er lille, bl. 60v-61r

Nr. 14.

[Egen melodi af E. Horneman]

1. Gutter om bord,
agt på mit ord:
Skuden er lille, faren er stor.
Søen er svær,
klipper og skær
truer os her og der.
Op, dannemænd, op, vel kuler hun brav,
men dertil er vi vant,
I modig[!] at klare skuden endda,
er det ej sandt?

2. Tapre soldat,
kom kammerat,
ræk mig din hånd, du muntre krabat.
Vil du som jeg,
skilles vi ej,
vi skal jo samme vej.
Et ord er et ord, og en mand er en mand,
vi to gør fælles sag;
så klarer vi nok vort elskede land
og gamle flag.

3. Borger, min bror,
vi går om bord,
hustru og børn til dig vi betror.
Konge, vi hist
ved vi for vist,
skærmer du dem som sidst.
Da først kan vi tappert stævne derfra
og gå i ledingsfærd;
ja, styrket og modigt svinger vi da
vort gode sværd.

4. Styrmand om bord,
agt på dit ror,
skuden er lille, faren er stor.
Kækt er dit blik,
Konge, du gik,
støt på et dansk bestik.
Op, dannemænd op, jo stormen er stiv,
hejs flaget højt i stavn;
vi føre med Gud det slingrende skib
i sikker havn.

Ende.

55. O, fortids stolte minder, bl. 61r-61v

Nr. 15.
Oldgranskeren.

[Melodi: E. Juel-Andersen, *Vore Bedsteforældres Sange*, Kbh. 1897]

1. O, fortids stolte minder,
hvor har jeg eder dog kær!
Ved eder jeg ofte genfinder
den ånd, som huserede her.

2. Er det et hjernefoster,
er det fiktioner blot.
Hint perlemalede kloster
var engang Sigbrits slot?

3. I disse hellige skygger
den smukke Dyveke gik.
Ak, nu en eddikebrygger
har der sin sure butik.

4. Se, mine tårer triller,
O, tid, hvad mægter din ånd.
Hvor Christian favnede sin frille,
står pigen med torvespand.

5. Og kysser butikkens svende
og lader sig klappe af dem
og lader madammen skænde,
når sildigt de kommer hjem.

6. Ak, Danmark, ad natten det iler,
farvel, du snart har sagt.
Hvor er de gyldne tider,
hvor er din vælde og magt.

7. Se, Marmorkirken er sunken,
og vedbend på muren gror.
Man skraber penge til bunken
og udsletter kæmpeværks spor.

8. Skt. Nicolai uden spiret
står rød af blusel og skam;
med slagterboder er siret
din have for sognets lam.

9. Skt. Petris halsløse haner
kan ikke gale mer;
ved kongens ridebane
man jernporten ej ser.

10. Og sig, hvor er gabestokken,
som Gammel Strands prydelse var.
I Danmark blev havnen og dokken,
i England man skibene har.

11. Hvor er nu den stol, som kan knirke,
på kunstkammeret er den jo ej;
tre kroner på Frue Kirke
er også fløjet sin vej.

12. Dog, alt, ja alt kan jeg glemme,
kun ikke Dyvekes slot;
der eddiketønder at gemme
er både jammer og spot.

Ende.

Christen Jensen.

56. Gud, hvad jeg lider, bl. 62r-63r

Nr. 16.
Løjtnant Blommes vise.

1. Gud, hvad jeg lider, nej, den skam
kan jeg ej over komme;
jeg stod som skolefuks for ham,
den løjtnant Blomme.
Jeg har blameret os begge to
og må beskæmmet græde;
I graven finder jeg først ro,
her er forbi min glæde.

2. I forgårs verden var mig kær,
i går mig ramte sorgen,
i dag jeg står fortvivlet her
og er vist død i morgen.
Så, falske verden, da god nat,
det skridt, jeg ej fortryder;
jeg kan ej overleve, at
min kæreste mig forskyder.

3. Han skriver, at jeg ikke skal
ham mere prostituere;
da kan man se, at elskovskval
kan elskov rent spolere.
Jeg tænkte på ham hver en nat,
derved min søvn forsømte,
og kun ved tanken om min skat
jeg dagene bortdrømte.

4. Således fik jeg aldrig lært
min lektie syet på kjolen,
og det var da ej heller sært,
at jeg blev fuks i skolen.
I går var det eksamensdag,
og skæbnen grumt brød staven;
da ramte mig det tunge slag,
som styrter mig i graven.

5. Just, som jeg gik derhen, jeg så,
tænk jer min skræk ved synet,
på hjørnet løjtnant Blomme stå,
mig gennemfor som lynet
den tanke: hvis han kommer op
og ser dig fuks at være!
Jeg skælvede over al min krop,
knap fod mig ville bære.

6. Jeg kom i skolen, satte mig ned
på bænken, så folk komme,

og første gang jeg gyste ved
at tænke på min Blomme.
Til sidst blev rolig dog min sjæl
ved fortids kære drømme,
og fremtids håb om fryd og held
forbi mit blik mon strømme.

7. Jeg tænkte på den salighed,
han mig at kende lærte;
hans elskov skænkede mig den fred,
jeg før så tit undværede.
Da, uden at jeg mærkede det,
til mig mon spørgsmål komme:
hvem saliggjorde mennesket?
Jeg svarede: løjtnant Blomme.

8. Rundt om begyndte man at le,
jeg bitterlig at græde;
man mumlede: forældrene
af hende kan få glæde.
Af skræk mit hjerte hastigt slog,
som ild mit hoved brændte.
Lidt flov og vred min lærer tog
Det gamle testamente.

9. Og spurgte: Da ægypterne
sank i de røde vover,
hvem førte dengang jøderne
med tørre sko derover?
Men just som han det spørgsmål gav,
så jeg min ven at komme,
jeg glemte rent det røde hav
og råbte: løjtnant Blomme!

10. Forbavset stod den arme mand,
rundt om lød skoggerlatter.
Min lærer sig ej styre kan,
jeg intet mere fatter.
Forbitret læreren mig greb
fat i den ene øre
og spurgte højt, idet han kneb
mig dygtigt: kan du høre?
Så svar: hvem er det største fæ,
som hid i dag mon komme?
Fortvivlet vred jeg hænderne
og råbte: løjtnant Blomme!

Ende på visen.

57. Kung Karl, den unge hjelte, bl. 63r-64r

Nr. 17.
Svensk nationalsang.
[Ikke tilpasset gældende svensk retstavning.]
[Egen melodi af Otto Westermark]

1. Kung Karl, den unge hjelte,
han stod i rök och damm,
han drog sit sværd från bælte
och brøt i striden fram.
Hur svenska stålet biter,
kom, låt oss pröfwa på,
ur vågan moskoviter,
friskt mod i gossar blå.

2. Og en mod tio stælldas
af retad Vasa-son.
Der flydde, hvad ej fåldas,
det var hans læraspån.
Tre konungar tilhopa
ej skrev, tro pilten bad,
loung stod han mot Europa,
en skægløs dundergud.

3. Gråhårad statskonst lade
de snaror ut med hast.
Den høga yngling sade
et ord, och snaren brast.
Høgbarmad, svært gulhårig
en ny Aurora kom,
från kjæmpe tjuguårig
han vænde ohørd om.

4. Der slog så stort ett hjerta
udi hans svenske barm,
i glædje, som i smærta
blott før det rætte varm.
I met och motgång lika,
sin lyckes ofverman,
han kunde icka vika,
blott falla kunde han.

5. Se nattens stjernor blossa
på grafven långesen,
och hundraårig mossa
betæcker hjeltans ben.
Det herliga på jorden
forgænglig ær dets lott,
hans minne uti Norden
ær snart en saga blott.

6. Doch æntil sagan lyssnar
det gamla sagoland,
och dværgalåten tystnar
mod resen efterhand.
An dvæligs i Nordens lundar
den høga anden kvar,
han er ej død, han blundar,
hans blund ett sekel var.

7. Bøj, Svea, knæ vid griften,
din største son gøms der,
læs nøtte minneskriften,
din hjeltedikt han ær.
Med blottadt hufvud stiger
historien dit och lær,
och svenska æran viger
sin segerfanen der.

Ende.

58. En krigare nys uti striden drog ut, bl. 64r-64v

Nr. 18.
Husarvisa.
[Ikke tilpasset gældende svensk retstavning.]
[Egen melodi af Otto Lindblad]

1. En krigare nys uti striden drog ut
att tukta tyrannernas skara.
På falskhet och svek vill han gøra ett slut
och rætten med sværdet førklara.
Men frågar du, hvem den krigaren var,
så får du væll høra det stolta svar:
en svensk husar, en svensk husar, hurra.

2. I verlden nu står det bra underligt till,
der finnes blott slafvar och herrar.
Och sanning och rætt man ei høra mer vill,
man strider med pennan som narrar.
Men frågar du, hvem som sværdet nu drar,
så får du væl høra det stolta svar:
en svensk husar, en svensk husar, hurra.

3. Husaren han rider sin modiga hæst,
och skrifver så blodigt sin læra.
Ur vægen, I voldsmænd, min klinga ær næstt,
och farlig att komma den næra.
Ty frågar I, hvem som sværdet nu drar,
så får I væl høra det stolta svar:
en svensk husar, en svensk husar, hurra.

4. Før frihet och æra och fædernesland
jag segra ju må eller falla.
Ty modigt mit hjerta och stark ær min hand,
nær stridstrumpeterna skalla.
Men frågar du, hvem som sværdet drar,
så får du væl høra det stolta svar:
en svensk husar, en svensk husar, hurra.

Ende.

59. Det var et dejligt slag, bl. 64v-65v

Nr. 19.
En ny og lystig vise om slaget ved Fredericia.

[Melodi: Dengang jeg drog af sted]

1. Det var et dejligt slag,
det var et dejligt slag,
det var en sommerdag,
ja, det var en sommerdag.
Men det i tysken gøs,
jeg tænker vist, han frøs,
fordi det gik grangiveligt på liv og lemmer løs.
Kom nu igen, vildtysker, og trumf i bordet, at
at dansken ej tør sige kis-kis til tyskens kat.

Til kat vi siger kis,
hurra for Frederis,
hurra, hurra, hurra.

2. I spidsen gik en helt,
i spidsen gik en helt
ud af den rette vælt,
ja, ud af den rette vælt.
Han var slet ikke fransk,
men både norsk og dansk,
for ham sig bukkede tyskeren, om han var nok så spansk.
Ja, Rye som desværre ej mere er hvid og rød,
han lærte tysken danskhed med klem i liv og død.
Til kat vi siger kis,
hurra for Frederis,
hurra, hurra, hurra.

3. Dengang, vi først kom ud,
dengang, vi først kom ud,
da gik det skud på skud,
ja, da gik det skud på skud.
Fra hvert et batteri
og staden havde vi,
da tænkte tysken, kan jeg tro, nok alle fingre ti.
Men da vi gav ham næven, da var det ikke vens,
da vendte han os ryggen, da tog han svært til bens.
Til kat vi siger kis,
hurra for Frederis,
hurra, hurra, hurra.

4. Så løb de deres vej,
så løb de deres vej,
men somme løb dog ej,
ja, men somme løb dog ej.
Hvem vi fik fingre i,
til dem vi sagde: bi,
vi holdt i ørene så fast, vi gjorde os så fri.
Vi fangede folk som fluer, en slump vi slog ihjel,
så de holstenske fruer, de huske jo det vel.
Til kat vi siger kis,
hurra for Frederis,
hurra, hurra, hurra.

5. Det var en herlig sejr,
det var en herlig sejr,
hvor tysken lå i lejr,
ja, hvor tysken lå i lejr.
Der fandt vi ikke blot

krigstøjet, stort og småt,
men, folk undtaget, nok af alt, hvad der var fedt og godt.
Ja, der var steg og kage, oksehoveder af vin,
han ville just gjort gilde, hr. general Bonin.
Til kat vi siger kis,
hurra for Frederis,
hurra, hurra, hurra.

6. Nu har det ingen nød,
nu har det ingen nød,
at fanen gul-sort-rød,
ja, at fanen gul-sort-rød;
som er det bare skidt,
som de har sagt så tit,
skal stikke ud vort banner stolt med æren rødt og hvidt.
Til trods for hver en kejser og sorte kunsters bog
til lands og vands skal vaje i skyen Dannebrog.
Til kat vi siger kis,
hurra for Frederis,
hurra, hurra, hurra.

7. Så, smukke pigebørn,
Så, smukke pigebørn,
vi bed den tyske ørn,
ja, vi bed den tyske ørn.
Den danske løvehær
skal mindes fjern og nær,
og I skal give os et kys, ja et til hver især.
For Danmarks sky ld og eders vi døjede ondt og godt,
og det vil vi herefter, så længe hav er blåt.
Til kat vi siger kis,
hurra for Frederis,
hurra, hurra, hurra.

Ende.

Endt den 24de august på kanonchaluppen nr. 8 af Christen Jensen Saxkjergaard 1849.